

جهان صنعت

پنجشنبه ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۱۲ ذی‌القعده ۱۴۴۷ | ۳۰ آوریل ۲۰۲۶

سال بیست و دوم | شماره ۶۰۶۷ | ۸ صفحه | قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

«جهان صنعت» موج گسترده تعدیل نیرو در کشور را بررسی کرد

بازار کار در وضعیت قرمز

نگاهی به خروج امارات متحده عربی از اوپک و اوپک بلاس

شکاف در میان شیوخ اوپک

تقدیر

جنگ و هزینه‌ها در ایران و جهان

محمد ارومیه‌ای - جنگ ۴۰ روزه جمهوری اسلامی با دو کشور اسرائیل و آمریکا که از نظر مدیران جمهوری اسلامی و شمار دیگری از شخصیت‌های سیاسی - روشنفکری جهان دو کشور جنگ‌افروز به حساب می‌آیند چند روزی است به آتش‌بس رسیده و حالت نه جنگ و نه صلح را تجربه می‌کند. آخرین حربه‌ای که آمریکایی‌ها برای ادامه جنگ بدون شلیک موشک و بمباران به کار گرفته‌اند محاصره دریایی ایران است. آمریکایی‌ها باور دارند این ابزار می‌تواند

ادامه‌سرمقاله

معیشت در تعلیق

دارو که باید مرمم باشد، گاه به کالایی دست‌یافتنی بدل می‌شود و اجاره‌خانه به کابوسی بدل شده که هر ماه تکرار می‌شود. در این میان آنچه فرسوده می‌شود، تنها جیب مردم نیست که کرامت‌زیستن آنان است. بازارها در این فضای غیرآلود، دیگر محل دادوستدی متعادل نیستند بلکه به صحنه‌ای از بی‌ثباتی بدل شده‌اند که در آن قیمت‌ها از منطق فاصله گرفته‌اند. زنجیره‌های تامین که پیشتر نیز بار بار فشارهای مزمن خم شده بودند، اکنون بیش از همیشه ناتوان هستند. نتیجه، کمبودهای مقطعی، افزایش هزینه‌ها و شکل‌گیری نوعی تورم پنهان است که آرام و بی‌صدا قدرت خرید را می‌بلعد. برای بسیاری، انتخاب میان نیازهای اولیه به امری روزمره بدل شده است: حذف یک وعده، چشم‌پوشی از

ادامه‌یادداشت

تنگه‌ها و تنگناها

... حتما از این مسیرها عبور کرده است و از میان همه تنگه‌ها، این تنگه هرگز است که امکان دور زدن طبیعی ندارد و جزء اولین مسیرهای دریایی نفت و نزدیک‌ترین تنگه به بزرگ‌ترین مرکز تولید نفت جهان است. تنگه‌های که منهای نفت و گاز طبیعی مایع، محصولات دیگری نیز از خود عبور می‌دهد و تریلیون‌ها دلار صادرات و واردات کشورهای حوزه خلیج فارس از این گذرگاه می‌گذرد. صادرات یک تریلیون دلار دو کشور امارات متحده عربی و عربستان سعودی، جمع دو واحد بزرگ تردد از این گلوگاه اقتصادی است که میزان وابستگی را عیان می‌کند. تنگه‌ای که از درون خود درصد بالایی از نفت مصرفی چین را به مقصد می‌رساند و در صورت بسته‌تر شدن، کندتر شدن رشد اقتصادی چین را صورت خواهد داد و تنگه‌ای که شاهرگ حیاتی اینترنت نیز هست و در کف خود ترافیک داده‌ها و کابل‌های بسیاری دارد که به

یک درمان، یا به تعویق انداختن یک ضرورت، در چنین بستری بازار کار نیز چهره‌ای بی‌رحم‌تر به خود گرفته است. تعدیل نیرو، تعطیلی کارگاه‌ها و رکود فراگیر، امنیت شغلی را به مفهومی شکننده تبدیل کرده‌اند. هر روز بر صف کسانی افزوده می‌شود که نه از سر انتخاب که از سر اجبار، از چرخه تولید کنار گذاشته می‌شوند و در همین حال تناقضی تلخ پدیدار می‌شود: مشاغل از کمبود نیروی ماهر رنج می‌برند اما این شکاف، نه با آموزش که با بی‌برنامگی عمیق‌تر می‌شود. نیروی کار میان توانایی در یافتن شغل و ناتوانی در تطبیق با نیازهای جدید معلق مانده است.

آنچه اما بیش از همه این چرخه را اندام می‌بخشد، تورمی است که گویی قصد فروکش کردن ندارد. سال‌ها سیاست‌گذاری ناپایدار، اکنون در قالب افزایش بی‌وقفه قیمت‌ها خود را نشان می‌دهد. درآمدها، اگر افزایشی داشته باشند، از نفس افتاده‌تر از آن هستند که به این شتاب

دلیل عمق و پهنای کم، میزبان فشرده‌ترین تجمع این کابل‌ها شده است؛ نکته‌ای که باعث وابستگی راهبردی کشورهای منطقه نه فقط به سطح آب و بلکه به بستر آب تنگه نیز شده و قطب‌های ابری و مالی دومی و ریاض را در معرض ضربه‌پذیری بالایی قرار داده است. اما مالاکا و تنگه و مسیری دیگر که با اینکه به تازگی جای تنگه هرمز را در میزان انتقال نفت گرفته اما اهمیت بالایی در ایجاد تنگناها دارد و می‌تواند به‌ویژه برای چین اهمیت بالاتری نیز به دست بیاورد. تنگه‌ای که روزانه و طبق آخرین ارزیابی‌ها، بیش از ۳۳ میلیون بشکه نفت را از خود می‌گذراند و ۸۰ درصد از نفت وارداتی چین باید از تنگه مالاکا عبور کند و حدود ۶۰ درصد این محموله‌ها هم از خاورمیانه می‌آیند تا به پالایشگاه‌های چینی برسند.

تنگه‌ای که بین کشورهای اندونزی و مالزی واقع شده و همانند تنگه هرمز و از منظر حقوق بین‌الملل، هنوز جزء آب‌راه‌های بین‌المللی محسوب می‌شود و تنگه‌ای که مانند تنگه هرمز، به فکر دور زدن آن نیز افتاده‌اند و برای نزدیک‌تر شدن مسیر و گریز از احتمال تغییر رژیم

محاصره دریایی که درازمدت شود آسیب بزرگی به اقتصاد جهان وارد می‌کند. به این ترتیب اداره‌کنندگان جنگ به دیپلماسی گریبان‌پادور می‌کنند به خاطر محاصره دریایی بنادر ایران پای مذاکره نروند.

دقت در استدلال‌های یادشده نشان می‌دهد هیچ‌کدام از آنها را نمی‌توان رد کرد جز اینکه درباره استدلال سوم یعنی آسیب جهانی اقتصاد بر مردم جهان و زیر فشار قرار گرفتن آمریکایی‌ها باید احتیاط کرد. به این معنی که خسارت‌های جنگ جمهوری اسلامی با آمریکا را اگر تقسیم بر دو کنیم یعنی خسارت‌های احتمالی به ایرانیان و خسارت‌های احتمالی به مردم جهان، می‌توانیم به این

برسند. نتیجه، شکافی است که هر روز عمیق‌تر می‌شود: میان دخل و خرج، میان امید و واقعیت و میان آنچه مردم می‌خواهند و آنچه می‌توانند. در این میان، طبقه متوسط - این ستون خاموش ثبات اجتماعی - بیش از دیگران در معرض فرسایش قرار گرفته است. آنان که زمانی با تکیه بر درآمدی نسبتاً پایدار، افقی برای آینده ترسیم می‌کردند، اکنون در گرداب هزینه‌ها گرفتار شده‌اند. پس‌اندازها تحلیل رفته، برنامه‌ها به تعویق افتاده و چشم‌اندازها تیره‌تر از همیشه شده است. این سقوط تدریجی، تنها یک جابه‌جایی اقتصادی نیست بلکه نشانه‌ای است از تغییری عمیق در ساختار اجتماعی. در پس این همه، اعتماد عمومی آسیب دیده است، مردم، در مواجهه با آینده‌ای نامطمئن، بیش از آنکه به فردا بیندیشند، در پی گذران امروزند. سرمایه‌گذاری جای خود را به احتیاط داده و امید، به تردید، این چرخه خود را بازتولید می‌کند. امروز، بیش از هر زمان، نیاز

حقوقی و دریافت عوارضی راهی یافته‌اند؛ راهی که به صورت حفر کانال در خاک تایلند عملیاتی می‌شود و در صورت توافق نهایی و در جنوب این کشور که زمین باریک می‌شود، دریای آندامان به خلیج تایلند متصل خواهد شد.

حالا چین پیشگام تامین هزینه‌های ساخت چنین کانال راهبردی و کاربردی شده که ایده قدیمی بسیاری از رهبران تایلندی بوده است، علت صرف چنین هزینه‌هایی این است که دو کشور اندونزی و مالزی که به مالاکا مسلط هستند، روابط نزدیکی با آمریکا دارند و امکان‌ش هست که چین را وارد چالش‌های مربوط به قدرت جغرافیا کند و بسته شدن تنگه مالاکا به معنای عدم ورود نفت کافی و ارزان به چین است و بزرگ‌ترین واردکننده نفت دنیا را وارد تنگنای بزرگی خواهد کرد و این تنگه امکان محاصره دریایی چین را هم خواهد داشت که اجباراً تغییر مسیر دهد و هزینه‌ها را بپردازد. بسته شدن تنگه هرمز نیز برای چین همین است با این تفاوت که ایران متحد چین بوده و عمان به آمریکا نزدیک است.

رییس‌جمهور عراق سرانجام علی‌الزیدی را مامور تشکیل کابینه کرد

نخست وزیر تاجر

علی‌الزیدی تاجر عراقی، روز شنبه پس از ماه‌ها اختلاف بر سر معرفی نامزد نخست‌وزیری، از سوی «چارچوب هماهنگی» به رهبری شیعیان به‌عنوان گزینه این سمت معرفی شد. الزیدی که در آخرین لحظات به‌عنوان نامزد اجماعی مطرح شد، روابطی دوستانه با بخش عمده‌ای از نخبگان سیاسی عراق دارد. از جمله چهره‌هایی که با ایران و ایالات متحده همسو هستند. او همچنین پیشینه‌ای قوی در حوزه کسب‌وکار دارد که می‌تواند به این منصب بیاید. شماری از سیاستمداران کرد و سنی نیز تمایل خود را برای حمایت از تلاش او جهت تشکیل دولت اعلام کرده‌اند.

سرمقاله

معیشت در تعلیق

فاطمه رحیمی*

پس از فروکش نسبی تلاطم‌ها و در سایه آتش‌بسی که بیش از آنکه نوید آرامش دهد، یادآور تعلیقی لرزان است، آنچه در سیمای امروز جامعه ایران برجسته‌تر از هر نشانه‌ای رخ می‌نماید، نه آوارهای مژگی که فروریختن تدریجی ستون‌های معیشت مردم است؛ فروپاشی خاموشی که صدایی ندارد اما هرروز در سفره‌های کوچک‌تر، در نگاه‌های نگران و در حساب‌های خالی، خود را به‌روشنی فریاد می‌زند. گرانی، دیگر یک پدیده اقتصادی صرف نیست بلکه به تجربه‌ای زیسته بدل شده است همچون سایه‌ای که از صبح تا شب بر زندگی مردم سنگینی می‌کند. قیمت‌ها نه به‌آهستگی که گاه با جهش‌هایی سرسام‌آور بالا می‌روند و هر بار، بخشی دیگر از توان زیستن را با خود می‌برند. نان که زمانی به راحتی در دسترس بود، اکنون خود در شمار دغدغه‌هاست.

ادامه در همین صفحه

یادداشت

تنگه‌ها و تنگناها

علیرضا مهدیه*

در دنیا تنگه‌های طبیعی و کانال‌های دریایی زیادی هستند که عبور و مرور درایی‌های زیادی را در دل خود دارند و مدیریت و حتی نظارت بر آنها می‌تواند تاثیر بسزایی در جغرافیای سیاسی هر منطقه داشته باشد. در دنیای امروز هر تنگه و تنگتر شدن هر رفت و آمدی می‌تواند تنگنای بزرگ‌تری در جهان بسازد و از اقتصاد تا صنعت و از سیاست تا توسعه را درگیر و درگیرتر کند؛ درگیری‌هایی که صرفاً دلایل سیاسی ندارند و این جبر جغرافیایی است که قدرت آن را دارد که بتواند منجر به اهداف بزرگ‌تری شود و ژئوپلیتیک را به ژئوکونومیک نزدیک و نزدیک‌تر کند. از این میان تنگه‌هایی هستند که بر حرکت نفت مصرفی دنیا تسلط کامل دارند و هر رفت و فرآورده نفتی که در دنیا می‌سوزد یا به ماده دیگری تبدیل می‌شود ...

ادامه در همین صفحه

بازسازی یا یارانه

نبرد ارز ۲۸۵۰۰ تومانی نشان می‌دهد دوگانگی قیمت و رانت‌های پنهان در اقتصاد پساجنگ ایران وارد فاز تازه‌ای شده است. سال ۱۳۹۶ بعد از شوک ارزی بزرگ دولت حسن روحانی تصمیم گرفت برای کنترل تورم و محافظت از سفره مردم دلار را با نرخ دستوری ۳۲۰۰ تومان (بعدها ۲۸۵۰۰ تومان) برای واردات کالاهای اساسی اختصاص دهد.

آتش دلار بر جان بورس

روز چهارشنبه معاملات صندوق‌های طلا، نقره و درآمد ثابت بازار سرمایه عرصه تقابل خریداران و فروشندگان تحت تاثیر جهش نرخ ارز در بازار آزاد بود. به نظر می‌رسد افزایش تدریجی قیمت دلار و سپس طلای داخلی طی روزهای اخیر موجب شد تا فعالان بازار سرمایه مسیری متفاوت برای سرمایه‌های خود انتخاب کنند.

پیشنهاد‌های تکراری

برای جلوگیری از تکرار فجاج

می‌گویند در شرایط جنگی عملیات جامعه به حداقل می‌رسد؛ این وضعیت اما در جنگی که از بیش از دو ماه با آن دست به گریبانیم و در بیش از ۳۰ روز گذشته نیز با وجود اعلام آتش‌بس، نه روشن است که سرنویست این جنگ به کجا خواهد رسید و نه حتی روشن است که تا پیش از آن، در این باتلانی مطلق، ما مردم جنگ‌زده چه باید بکنیم ...

پرسش‌روز

داستان «آسترا»

یکم - خبرگزاری ایلنا نوشته است: «کارگران از گرانی سه برابری دارو در روزهای پس از جنگ روایت می‌کنند. یک کارگر خانم با درآمد حداقلی و مبتلا به بیماری قند می‌گوید: پول داروهای فشار و دیابت من هر ماه ۲ تا ۲/۵ میلیون تومان می‌شود. قبلاً کمتر از یک میلیون تومان بود.»

دوم - این روزها اگر مثل من دنبال قرصی به نام «آسترا» در داروخانه‌های تهران باشید شوربختانه به اندازه‌ای دلگیر و خشمگین می‌شوید که می‌خواهید به زمین و زمان ناسزا بگویید.

چرا مگر این آسترا چیست؟ آسترا یک قرص برای آرام کردن ترس و خشم و التهاب‌های روحی - روانی است که پزشکان این روزها برای هزاران هزار ایرانی که در وضعیت جنگی با آسیب روحی - روانی روبه‌رو شده‌اند تجویز می‌کنند.

سوم - داروخانه‌ها چرا شهروندان را خشمگین می‌کنند؟ به این دلیل که در همان پرسش نخست متقاضی می‌برسید لطفاً آسترا بدهید می‌گویند «نداریم» - اگر متقاضی حرفه‌ای شده باشد و در برابر این منفی‌گویی پایداری کند می‌گویند «ایران‌اش» را داریم. اما اگر متقاضی بازم خواهش و ناله کند داروخانه‌ها می‌گویند یک ورق داریم و تمام شده است.

آنها برای دادن یک ورق قرص آسترا رقمی بالغ بر ۲۵۰ هزار تومان - به‌طور میانگین - درخواست می‌کنند. یعنی یک قرص آسترا ۲۵۰ هزار تومان هزینه روی دست بیمار می‌گذارد. آیا این اتفاق نباید به خشم خریدار منجر شود که تا همین چند هفته پیش این قرص را دست کم سه برابر ارزان‌تر خریدار می‌کرد. اگر دکتری تجویز کند یک بازتنسسته کارگری روزی یک قرص آسترا بخورد باید او ۲۵۰ هزار تومان از مستمری دریافتی‌اش را برای تنها یک قرص بدهد آن هم با تحقیر شدن و عجز و لایه کردن یا مجادله. **چهارم** - داستان دارو را البته باید جدی‌تر از پیش در کانون توجه قرارداد. دارو، نان و دیگر نیازهای اساسی باید در شرایط بهتری باشند.

*تحلیلگر توسعه

سازمان آگهی شهرستان‌ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می‌پذیرد

www.jahanesanat.ir

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱

جهان صنعت

محمدرضا عارف، معاون اول ریاست جمهوری خبر داد

بسته جدید دولت برای مدیریت انرژی و حمایت از معیشت

ایرنا - معاون اول ریاست جمهوری

با اشاره به مصوبات نشست روز گذشته هیات وزیران جزئیات تصمیمات جدید دولت در حوزه انرژی و معیشت را تشریح کرد و گفت که این مصوبات باتوجه به شرایط ناشی از تجاوز غیرقانونی دشمن به زیرساخت‌های انرژی کشور و با هدف حفظ پایداری خدمات و حمایت از مردم تدوین و تصویب شده است.

محمدرضا عارف با اشاره به نخستین مصوبه در حوزه انرژی خاطر نشان کرد: «در این نشست بسته‌ای از مصوبات وزارت نیرو برای مدیریت مصرف و تامین انرژی به تصویب رسید که جنبه‌های مختلفی از مدیریت انرژی را پوشش می‌دهد. او توضیح داد: «براساس این مصوبه تخفیف تا ۱۵درصدی در تعرفه برق برای مشترکان بخش کشاورزی در چارچوب الگوی مصرف پیش‌بینی شده و الگوی مصرف برق برای مراکز فرهنگی برپمنای درصدی از میانگین مصرف سال گذشته تعیین می‌شود.» عارف با اشاره به سایر مفاد این مصوبه گفت: «به وزارت نیرو اجازه داده شده مطالبات خود را در قالب اوراق گام پذیرش کند و منابع حاصل از آن را برای افزایش ظرفیت ذخیره سوخت مایع نیروگاهها و خرید مولدهای خورامانداز به کار گیرد؛ اقدامی که به تقویت تاب‌آوری شبکه برق کشور کمک خواهد کرد.» او از تصویب مصوبه‌ای دیگر در حوزه انرژی خبر داد و گفت: «اکنون نامه رفع موانع احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر که تا پایان ۱۴۰۴ اعتبار داشت با اصلاحاتی تمدید شد تا مسیر توسعه این نیروگاهها با حمایت‌ها و فرآیندهای تسهیلگر ادامه یابد.» عارف به مصوبه مربوط به معیشت کارگران اشاره کرد و گفت: «در نشست هیات دولت حق مسکن کارگری برای سال ۱۴۰۵ از ۹۰۰هزار تومان به ۲ میلیون تومان افزایش یافت که در راستای حمایت از معیشت کارگران و بهبود قدرت خرید آنان اتخاذ شده است.»

ترامپ با زست جنگی علیه ایران مدعی شد

دیگر آن مرد مهربان نیست!

ایلتا - دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در ادامه ادبیات خصمانه خود علیه ایران با انتشار تصویری تحریک‌آمیز و تهدیدآمیز مدعی شد که تهران توان مدیریت امور خود را ندارد و باید «هرچه زودتر عاقل تر شود.» ترامپ با لحنی تند علیه ایران مدعی شد که این کشور «قادر به سروسامان دادن به امور خود نیست.» رئیس‌جمهور ایالات متحده افزود که تهران «حتی نمی‌داند چگونه یک توافق غیرهستهای را امضا کند.» دونالد ترامپ در ادامه به لحنی تهدیدآمیز تاکید کرد: «بپتر است ایران هرچه زودتر عاقل تر شود.» رئیس‌جمهور ایالات متحده با انتشار تصویری ترکیبی از خود در حالی که سلاحی در دست دارد و صحنه‌هایی از انفجار در پس‌زمینه دیده می‌شود پیام «NO MORE MR. NICE GUY!» (دیگر مرد مهربانی در کار نیست!) را منتشر کرد؛ اقدامی که از احتمال تشدید رویکرد سختگیرانه او در قبال ایران حکایت دارد.

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی:

ظاهر ایران و آمریکا هر دو علاقه دارند به توافق برسد

ایسنا - رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با مدعی شد که بیشتر ذخایر اورانیوم غنی‌شده با خلوص بالای ایران احتمالا هنوز در مجتمع غنی‌سازی اتمی اصفهان است. او روز گذشته در گفت‌وگویی با خبرنگاری آسوشیندپرس گفت که تصاویر ماهواره‌ای آثار حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران را نشان می‌دهد و گردآوری اطلاعات در این باره ادامه دارد. مقام‌های ایران پیشتر اعلام کرده بودند که ذخایر اورانیوم با خلوص بالای ایران در محل تاسیسات بمباران شده مدفون شده است. گروسی در ادامه ادعاهای خود گفت که آژانس معتقد است «درصد زیادی از اورانیوم غنی‌شده ایران در ژوئن ۲۰۲۵ زمانی که جنگ ۱۲روزه آغاز شد در آنجا ذخیره شده بود و از آن زمان تاکنون همان‌جا بوده است. ما نتوانستیم بازرسی یا این احتمال را رد کنیم که این مواد آن‌جاست و مهروموم‌های آژانس همچنان همان‌جا هستند. آمینوام بتوانیم این کار را انجام دهیم بنابراین آنچه به شما می‌گوییم بهترین تخمین ماست.» در حالی که مقامات ایران و آژانس به طور رسمی محل دقیق این ذخایر را اعلام نکردند خبرگزاری آسوشیندپرس مدعی شد: «تصویری از یک ماهواره ایرباس نشان می‌دهد که در ۹ژوئن ۲۰۲۵ درست پیش از شروع جنگ ۱۲روزه یک کامیون حامل ۱۸کانتینر آبی وارد تونلی در مرکز فناوری هسته‌ای اصفهان می‌شود.

احتمال می‌رود این کانتینرها که گمان می‌رود حاوی اورانیوم غنی‌شده بوده همچنان همانجا باقی مانده باشند.» گروسی به این رسانه گفته که آژانس می‌خواهد تاسیسات هسته‌ای ایران در نظارت و فرود و بازرسی کند که بنابر ادعای او، مقداری مواد هسته‌ای نیز در آن‌جا وجود دارد. این رسانه در ادامه نوشت: «گروسی گفت که آژانس با روسیه و دیگران درباره امکان ارسال اورانیوم غنی‌شده ایران به خارج از کشور گفت‌وگو کرده است.» او گفت که «آنچه مهم خواهد بود این است که آن مواد از ایران خارج» یا برای کاهش خلوص مخلوط شود. او افزود که آژانس به‌طور جداگانه با آمریکا و به‌طور غیررسمی با ایران درحال گفت‌وگو بوده است. آسوشیندپرس با اشاره به گزارش‌های رسانه‌ای که در آنها ادعا شده ایران در مذاکرات اخیر با آمریکا پیشنهاد کرده بحث درباره برنامه هسته‌ای آن به زمانی پس از توافقی بر سر لغو محاصره دریایی غیرقانونی ایران از سوی آمریکا و بازشدن تنگه هرمز از سوی ایران موکول شود نوشته که گروسی در این باره مدعی شد این نشان می‌دهد که ایران می‌خواهد اولویت‌بندی کند که چگونه با اهداف تعیین‌شده از سوی آمریکا از جمله مهار برنامه موشک‌های بالستیک و رسیدگی به آنچه «بروهای نیابتی» ایران خوانده می‌شود مقابله کند. گروسی با تاکید بر اینکه پرداختن به برنامه هسته‌ای ایران ضرورت دارد بدون در نظر گرفتن اینکه این واکنشکننده بوده که با حملات غیرقانونی روند مذاکرات با ایران بر سر حل‌وفصل برنامه هسته‌ای آن را مختل کرده، گفت که این کار نیازمند «راذه سیاسی» از جانب تهران است.

در حالی که اقدامات آمریکا اعتماد به واشنگتن را برای طرف ایرانی به کلی تضعیف کرده، مدیرکل آژانس می‌گوید «ایران باید قانع شود که مذاکره مهم است.» گروسی گفته که رهبران ایران می‌گویند آماده مذاکره هستند و دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا نیز همین را می‌گوید اما «نقطه ظاهرا مایوس‌کننده برای هرودطرف این است که به نظر نمی‌رسد به توافق برسند یا دیدگاه مشترکی درباره اینکه اول چه باید کرد یا چگونه انجامش داد، داشته باشند.» با این حال گروسی معتقد است: «کنکه مهم این است که ظاهرا هرودطرف علاقه دارند به توافق برسند.» وی گفت که درهرتوافق سیاسی میان دوطرف با بازرسی کامل آژانس از تاسیسات هسته‌ای ایران انجام شود.

گروه سیاسی - می‌گویند در شرایط جنگی

عاملیت جامعه به حداقل می‌رسد؛ این وضعیت اما در جنگی که از بیش از دو ماه با آن دست به گریبانیم و نه‌روشن است که سرنوشته این جنگ به کجا خواهد رسید و نه حتی روشن است که تا پیش از آن، در این بلاتکلیفی مطلق، ما مردم جنگ‌زده چه باید بکنیم و چطور می‌توانیم به شهروندانی فعال و پرسشگر تبدیل شویم و جامعه‌ای را که هر کدام عضوی از آن هستیم، پیش ببریم. هم‌زمان وضعیت احزاب و تشکل‌های سیاسی نیز به همین منوال است. البته آن دسته از احزاب خاص و خالص‌گرای منتهی‌الیه جناح راست نیست؛ چه آنکه آنان یا به بیان دقیق‌تر، تئورهای عضو این احزاب، هر روز به‌عنوان میهمان برنامه‌های صدوسومیا و دیگر تیربین‌های حاکمیتی، مواضع مطلوب هسته سخت قدرت را تکرار می‌کنند. منظورمان این طیف خاص از احزاب خالص‌گرا نیست، دقیقا به همین دلیل که آنان خالص‌گرا و یکدست‌خواه هستند؛ حال آنکه طبیعتا وقتی در بحث از «عاملیت شهروندان» به‌سرغ تشکل‌های سیاسی می‌رویم و از احزاب سخن می‌گوییم، منظورمان آن معلود احزایی است که دست‌کم با بخش‌های بی‌صدای جامعه همدلایی مختصری دارند.

کافی است عنوان «جبهه اصلاحات ایران» به‌عنوان نهاد بالادستی و اجماع‌ساز حدود ۳۰ حزب و تشکل سیاسی و مدنی اصلاح‌طلب را در همین فضای محدود اینترنت و خبرگزاری‌ها و رسانه‌های داخلی جست‌وجو کنید، تا ببینید از آخرین بیابانه و اعلام موضع این جبهه سیاسی چند هفته می‌گذرد؛ چه سیاسی پرسروصدایی که درست یا نادرست، دست‌کم روی کاغذ در آخرین انتخابات سراسری کشور به پیروزی رسیده و هم‌اکنون بر دولت مستقر اشراف دارد، در چنین شرایطی وقتی می‌بینیم تاگمان صلاهی از «خانه احزاب ایران» بلند شده، طبیعی است که گوشمان را تیز کنیم تا مگر لا‌به‌لا این صحبت‌های به‌اصطلاح حزبی، نوابی از صدای مردم به گوشمان برسد. اگرچه می‌دانیم این نهاد در واقع همان تشکیلات حزبی فعال در کشور است که بیش از آنکه به جامعه مدنی نزدیک باشد، به دولت و حاکمیت گرایش دارد.

نامه رئیس خانه احزاب ایران به رئیس‌جمهور

با این تفاسیر نمی‌شود به راحتی از کنار نامه روز گذشته رئیس خانه احزاب ایران به رئیس‌جمهور گذشت؛ چه آنکه این نامه و نویسنده‌اش دست‌کم در کلام مدعی رساندن صدای مردم به گوش دولت است. نامه‌ای که حسین کمالی در آن پس از مدتی و تمجید مفضل از عملکرد دولت در جریان جنگ ۴۰روزه و تقدیر از تلاش‌های نیروهای مسلح در جریان حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران، به‌نیابت از تمامی اعضا و احزاب زیرمجموعه خانه احزاب ایران اعلام آمادگی کرده که با همه وزارت کشور، نشست‌هایی را به‌منظور هماهنگی

برای حل شماری از مشکلات و معضلات مردم در بیش از دو ماه گذشته برگزار کند. حسین کمالی که هم‌اکنون به‌عنوان دبیرکل حزب اسلامی کار ریاست دوره‌ای خانه احزاب ایران را برعهده دارد و دهه‌ها پیش از این، در دولت ساندگی به‌عنوان وزیر کار فعالیت کرده، در بخشی از نامه خود خطاب به مسعود

«جهان صنعت» از جزئیات نامه رئیس خانه احزاب ایران به رئیس‌جمهور گزارش می‌دهد

پیشنادهای تکراری برای جلوگیری از تکرار فجایع

بلوغ حکمرانی است»، نوشته است: «مردم نیاز دارند شنیده شوند، نخبگان نیاز دارند مشارکت داده شوند، احزاب نیاز دارند نقش آفرین باشند، کارشناسان نیاز دارند بدون هراس، نقد و پیشنهاد ارائه کنند.» کمالی با تاکید بر اینکه «مشارکت دادن جامعه، تهدید نیست بلکه بزرگ‌ترین فرصت برای حل مسائل ملی است»، خطاب به رئیس‌جمهور پیشنهاد می‌شود که «دولت با ابتکار مستقیم، سازوکاری ملی برای گفت‌وگوی منظم میان نمایندگان مردم و اقشار اجتماعی، احزاب و جریان‌های سیاسی قانونی، اقتصاددانان و کارشناسان مستقل، کارآفرینان و فعالان تولیدی، دانشگاهیان، جوانان و اصحاب رسانه با مسوولان اجرایی و وزیران ایجاد کند تا مسائل کشور در فضایی عادلانه و ملی بررسی و برای برون‌رفت از معضلات راهیابی شود.»

ضرورت اجرای عدالت فراگیر و پرهیز از وعده‌های تکراری

دبیرکل حزب اسلامی کار همچنین با اشاره به «نیاز جامعه به صداقت بیشتر و اجرای عدالت فراگیر» تاکید کرده که شهروندان از «وعده‌های تکراری» خسته شده‌اند. او می‌نویسد: «مردم ایران، نجیب، صبور و همراهند. آنچه جامعه را فرسوده می‌کند، صرفا سخنی نیست بلکه ایهام، بی‌خبری، تبعیض و احساس بی‌ اثر بودن است.» رئیس‌خانه احزاب ایران بر این اساس می‌نویسد: «اگر دولت با مردم صادقانه سخن بگوید، واقعیت‌ها را توضیح دهد، برنامه ارائه کند و مسوولیت بپذیرد، جامعه نیز همراهی خواهد کرد.»

دوره‌ای «آغاز نوسازی» و «تکرار دوره‌ای از فرصت‌سوزی»

کمالی در بخش پایانی نامه خود بار دیگر رئیس‌جمهور را خطاب قرار داده و با تاکید بر اینکه دوره پساجنگ هم می‌تواند نقطه آغاز نوسازی ملی باشد و همه البته دوره‌ای تکراری از فرصت‌سوزی، می‌نویسد: «این انتخاب، ترحم زیاد نیست و وابسته به کیفیت تصمیمات امروز دولت چهاردهم است.» او با تاکید بر اینکه «اکنون زمان آن است که اقتصاد از حالت انتظار خارج شود، تولید جان بگیرد، مدیران پاسخگو شوند، مردم شنیده شوند، نخبگان به میدان بازگردند و امید، دوباره به سرمایه عمومی کشور تبدیل شود.» ابراز امیدواری کرده که دولت چهاردهم با شجاعت در تصمیم، صداقت در گفتار، عدالت در اجرا و سعه‌صدر در شنیدن، مسیر تازه‌ای برای کشور بگشاید. رئیس خانه احزاب ایران در بخش پایانی این نامه از جانب نهادهی در حال حاضر و به‌صورت نوبه‌ای از دوره‌ای تحت ریاستش قرار گرفته، می‌نویسد: «دولت احزاب ایران آمادگی دارد به‌همراه مسوولان وزارت کشور و سایر وزیران مربوطه نخستین نشست جهت تدوین برنامه برای شنیدن و دریافت نظرات و مشاوره‌های اقشار مختلف مردم، نهادهای مدنی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را برگزار نماید.» پیشنهادی که البته از آنجا که در این سال‌ها و دهه‌ها به دفعات مطرح شده و هرگز مورد استقبال قرار نگرفته، در حال حاضر نمی‌تواند به تحقق امید است اما دست‌کم می‌تواند هشدار داد که اگر این بار هم به این پیشنهادهای نیروهای درون حاکمیت توجه نشود، هیچ روشن نیست که در آینده این بازیچه‌ها برای صحبت از این دست راهکار باشد یا نه!

تغییر راهبردی سیاست‌های اشتغالزایی دولت چهاردهم شده و می‌نویسد: «ضروری است دولت با سیاست‌های اشتغالزای، میدان دادن به نوآوری، اقتصاد دیجیتال، شرکت‌های دانش‌بنیان، کارآفرینی و شایسته‌سالاری، امید را به نسل جوان بازگرداند.»

نارسایی اجرایی و فاصله تصمیم تا اجرا

وزیر کل دولت سازندگی که معتقد است «بخش مهمی از مشکلات کشور، نه در سطح تصمیم بلکه در مرحله اجرا شکل می‌گیرد»، به تبیین برخی از دلایل اصلی بروز این وضعیت پرداخته و بر این اساس از «تعدد مراکز تصمیم‌گیری»، «ضعف هماهنگی دستگاه‌ها»، «کندی و فشل بودن بوروکراسی»، «نبود پاسخگویی و فرسایش اداری» به این عنوان می‌نویسد: «این انتخاب، ترحم زیاد نیست و وابسته به کیفیت تصمیمات امروز دولت چهاردهم است.» او با تاکید بر اینکه «اکنون زمان آن است که اقتصاد از حالت انتظار خارج شود، تولید جان بگیرد، مدیران پاسخگو شوند، مردم شنیده شوند، نخبگان به میدان بازگردند و امید، دوباره به سرمایه عمومی کشور تبدیل شود.» ابراز امیدواری کرده که دولت چهاردهم با شجاعت در تصمیم، صداقت در گفتار، عدالت در اجرا و سعه‌صدر در شنیدن، مسیر تازه‌ای برای کشور بگشاید. رئیس خانه احزاب ایران در بخش پایانی این نامه از جانب نهادهی در حال حاضر و به‌صورت نوبه‌ای از دوره‌ای تحت ریاستش قرار گرفته، می‌نویسد: «دولت احزاب ایران آمادگی دارد به‌همراه مسوولان وزارت کشور و سایر وزیران مربوطه نخستین نشست جهت تدوین برنامه برای شنیدن و دریافت نظرات و مشاوره‌های اقشار مختلف مردم، نهادهای مدنی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را برگزار نماید.» پیشنهادی که البته از آنجا که در این سال‌ها و دهه‌ها، به دفعات مطرح شده و هرگز مورد استقبال قرار نگرفته، در حال حاضر نمی‌تواند به تحقق امید است اما دست‌کم می‌تواند هشدار داد که اگر این بار هم به این پیشنهادهای نیروهای درون حاکمیت توجه نشود، هیچ روشن نیست که در آینده این بازیچه‌ها برای صحبت از این دست راهکار باشد یا نه!

ضرورت بازسازی سرمایه اجتماعی از مسیر گفت‌وگو

رئیس خانه احزاب ایران در بخش دیگر نامه خود خطاب به رئیس‌جمهور به موضوعی اشاره کرده که در این سال‌ها و دهه‌ها، بیش از هر مساله‌ای درباره آن اظهارنظر شده و البته کمتر از هر موضوعی برایش اقدام واقعی صورت گرفته است. کمالی با تاکید بر «ضرورت بازسازی سرمایه اجتماعی از مسیر گفت‌وگو» می‌نویسد: «بدون شک مهم‌ترین نیاز امروز کشور، باز شدن باب گفت‌وگوی واقعی، مستمر و محترمانه میان دولت و جامعه است.» او همچنین با تاکید بر اینکه «گفت‌وگو نشانه ضعف نیست بلکه نشانه

«رکود درآمدی» و «تورم مزمن»، «فشار سنگینی بر خانوارها وارد کرده و در آینده‌ای بسیار نزدیک به معضلی عظیم بدل خواهد شد.» می‌نویسد: «طبقه متوسط که ستون ثبات اجتماعی هر کشوری است، در معرض تضعیف جدی قرار دارد و اقشار ضعیف نیز بیش از گذشته آسیب‌پذیر شده‌اند.» دبیرکل حزب اسلامی کار بر این اساس می‌نویسد: «ضروری است دولت با یک برنامه شفاف و زمان‌بندی‌شده، سیاست‌های تثبیت معیشت، کنترل تورم، حمایت هدفمند از بیماران و افراد قاعد درآمد و اقشار کمرده‌آمد و احیای قدرت خرید مردم را در اولویت نخست قرار دهد.»

بحران خاموش تولید و فرسودگی فضای کسب‌وکار

کمالی همچنین با اشاره به «بحران خاموش تولید و فرسودگی فضای کسب‌وکار» که درپی قریب به ۴۰روز جنگ و بیش از ۲۰روز بلاتکلیفی پس از آن، گریبان جامعه ایرانی را گرفته، نوشته است: «بخش مهمی از تولیدکنندگان کشور با مشکلاتی چون کمبود نقدینگی، نوسانات ارزی، دشواری تامین مواد اولیه، بی‌ثباتی مقررات، فشار مالیاتی نامتوازن، ضعف زیرساخت و کاهش تقاضا روبه‌رو هستند.» او می‌نویسد: «تولید ملی بیش از شعار، نیازمند امنیت تصمیم‌گیری، ثبات مقررات، کاهش بوروکراسی، تامین سرمایه در گردش، دسترسی به بازار و اعتماد منطقی به بخش خصوصی است.»

تعدیل نیروی کار، بیکاری و مهاجرت سرمایه انسانی

کمالی که معتقد است «ناامیدی بخشی از نیروی فعال و تحصیل‌کرده» و «گسترش میل به مهاجرت»، از مهم‌ترین تهدیدهای آینده کشور است، با تاکید بر اینکه «سرمایه انسانی، مهم‌ترین سرمایه هر کشور است»، هشدار داده که «از دست رفتن آن خسارتی جبران‌ناپذیر محسوب می‌شود.» رئیس خانه احزاب ایران بر این اساس خواستار

روایت

انجمن تجارت الکترونیک هم به خیل مخالفان «خاموشی دیجیتال» و «اینترنت طبقاتی» پیوست

علیه سرکوب اینترنتی

ملت امیدوار بمانیم اما نمی‌توانیم نابودی زیرساخت‌های کشور به دست تصمیم‌گیران کشور خودمان را تائب آوریم و در برابر آن سکوت کنیم.» امضاکنندگان این بیانیه همچنین با اعلام آماری نگران‌کننده مبنی بر اینکه «در یک سال گذشته، اینترنت مناطق مرزی و راهکارهای فنی پیشرفته تالینگ را در اختیار دارند، مسدود کردن اینترنت مردم ایران به چنین بهانه‌هایی، دور از هر نوع منطق به نظر می‌رسد.» نویسندگان این بیانیه همچنین تاکید کرد: «مسوولان در شرایطی از امنیت سایبری سخن می‌گویند که از یک طرف خود با قطع اینترنت، به‌روزرسانی تجهیزات امنیتی و مقابله موثر با حملات سایبری را مختل کرده و از طرف دیگر با هرچه داغ‌تر کردن فروش فیلترشکن‌ها و ناامن کردن فضای مجازی، ناامنی سایبری را تشدید کرده‌اند.»

انجمن تجارت الکترونیک در بند دوم این بیانیه آورده‌اند: «این روزها مسوولان کشور مدام از ده‌ها میلیون هوامنی سخن می‌گویند که حاضر به فدا کردن جانانشان برای ایران هستند. با داشتن چنین سرمایه‌ای، کشور و حاکمیت نه‌تنها نیازی به سرکوب و سانسور اینترنت ندارد که بی‌تردید باید راه را برای رساندن روایت‌ها و صدای ملت، باز و هموار نماید.» به‌باور امضاکنندگان این بیانیه، «قطع اینترنت روایت را در انحصار

«جهان صنعت» - سومین ماه قطعی اینترنت آغاز شده و

آنطور که وبسایت نت‌بلاکس به‌عنوان مرجع پایش ترافیک جهانی اینترنت و برآورد خسارت ناشی از قطع آن در آخرین گزارش روزانه خود اعلام کرده، «خاموشی دیجیتال» در ایران کم‌کم به مرز یک‌هزار و ۵۰۰ساعت نزدیک می‌شود. این وبسایت تخصصی که از طریق حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر) در این رابطه اطلاع‌رسانی می‌کرد، نوشته است: «با ادامه این قطع ارتباط در سومین ماه خود، فضای دیجیتال

هم‌زمان با انتشار این گزارش وبسایت نت‌بلاکس، در حالی که ظرف روزهای گذشته با آغاز فروش «اینترنت پرو» و تن دادن دولت مدعی «عدالت دیجیتال» به «اینترنت طبقاتی»، هر روز شاهد گسترش مقاومت مدنی و صنفی ایرانیان در مقابل این اقدام عجیب هستیم و در روزهای گذشته، علاوه‌بر شماری از انجمن‌های صنفی و کانون‌های استانی، دو کلا در اقصانقاط ایران، انجمن صنفی طراحان گرافیک و سازمان نظام پرستاری

نیز در اقدامی معقول و درخور تحسین، از حق انحصاری دسترسی اعضای خود به «اینترنت پرو» به‌دلیل مغایرت آشکار این رانت دولتی با «عدالت دیجیتال» گذشته اعتراض شدید خود را نیز نسبت به این سیاست‌ها اعلام کردند. روز گذشته انجمن تجارت الکترونیک نیز در بیانیه‌ای قطع اینترنت را «اینترنت طبقاتی» را محکوم کرد و خواستار برقراری اینترنت آزاد، پرسرعت و بدون تبعیض برای همه مردم ایران شد.

انجمن تجارت الکترونیک که در سال ۹۸ توسط جمعی از شرکت‌های بزرگ حوزه تجارت الکترونیک با هدف ایجاد بستری مناسب برای تعامل سازنده نهادهای حاکمیتی و دولتی، تصمیم‌سازان و قانون‌گذاران، سرمایه‌گذاران و کسب‌وکارهای اینترنتی تأسیس شده و برخی از مهم‌ترین استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان ایران از جمله «مسنی»، «دیجی کالا»، «آپارات»، «تشان»، «یکتانت»، «آر.وان کلود» و «تپسی» در آن عضویت دارند، در بیانیه‌ای با تاکید بر اینکه «هیچ تمدن بزرگی از بیرون مغلوب نمی‌شود، مگر آنکه پیش از آن درون نابود کرده باشد»، اعلام کردند: «ما می‌توانیم روزهای سخت جنگ با دشمن خارجی را با وحدت و امید تحمل کنیم، ما می‌توانیم در برابر تهدیدات دشمنان تمدن کهن ایران با اتکا به قدرت یک

روایت

گروهی خاص در داخل و خارج از کشور قرار داده که هرگز نمی‌توانند برآیند ملت بزرگ ایران باشند.» این انجمن همچنین در بند سوم بیانیه خود «طبقاتی‌کردن و چندقطبی کردن جامعه به دست مسوولان با فروش رسمی اینترنت طبقاتی با قیمت حداقل پنج برابری» را «عجیب‌ترین و غیرانسانی‌ترین پدیده این روزهای کشور» خوانده و آورده‌اند: «ارائه اینترنت به برخی از طبقات و اصناف از نگاه ما سواستفاده از یک نیاز بدهی هر شهروند در جهان معاصر است.» انجمن تجارت الکترونیک همچنین تصریح کردند: «چطور می‌توان یک حق بدهی را از یک شهروند سلب کرده و به شهروند دیگری (به‌ر بهانه و طبقه‌بندی) ارائه داد. کدام شهروند ایرانی است که ده‌ها نیاز ضروری به اینترنت نداشته باشد. با چه استدلالی می‌توان این نیازهای ضروری را نادیده گرفت، حقوق اولیه یک خانه‌دار، یک بازنشسته، یک نوجوان، یک کاسب، یک کارمند، یک کارگر و هر ایرانی دیگر را سلب کرد و گفت اینترنت تنها باید در اختیار برگزیدگانی خاص باشد؟»

انجمن تجارت الکترونیک در پایان به‌عنوان نماینده گروه بزرگی از بخش خصوصی اقتصاد دیجیتال ایران، اعتراض قاطع خود را نسبت به «قطع اینترنت»، «اینترنت طبقاتی» و عدم پاسخگویی مسوولان اعلام و تاکید کرده که «اینترنت آزاد و پرسرعت را حق شهروندی تمام مردم ایران می‌داند.» در شرایطی که اما نه‌تنها در روزهای گذشته، هیچ پاسخ چاره‌یابنداری نیز از زاویه‌های دیگر به نقد دولت و وزارت ارتباطات پرداخته و با اشاره به ادعای مخالفت رئیس‌جمهور و وزیر ارتباطات با «اینترنت پرو» گفته «سوال اینجاست چه کسی این تصمیم را گرفته است؟ رئیس‌جمهور بونیرفاسوف و وزیر ارتباطات افغانستان این تصمیم را گرفته‌اند؟» علی‌رضا سلیمی که در این رابطه با ایلتا گفت‌وگو می‌کرد، همچنین درباره اظهارات سخنگوی دولت درخصوص آغاز فروش «اینترنت پرو» با مصوبه شورای عالی امنیت ملی و مخالفت دولت با بی‌عدالتی دیجیتال گفت: «رئیس‌شورای عالی امنیت ملی آقای رئیس‌جمهور است و باید در این زمینه پاسخ دهد؛ اینکه می‌گوید ما مخالف هستیم یعنی با تصمیم خودش مخالفت کرده است!»

گروه اقتصادی – نبرد ارز ۲۸۵۰۰ تومانی نشان می‌دهد دوگانگی قیمت و رانت‌های پنهان در اقتصاد پساچنگ ایران وارد فاز تازمی شده است.

■ قصه اما از کجا شروع شد؟!

سال ۱۳۹۶ بعد از شوک ارزی بزرگ دولت حسن روحانی تصمیم گرفت برای کنترل تورم و محافظت از سفره مردم دلار را با نرخ دستوری ۴۲۰۰ تومانی (بعدها ۲۸۵۰۰ تومان) برای واردات کالاهای اساسی اختصاص دهد. هدف روشن بود: نان، برنج، مرغ، دارو و شیرخشک با دلار ارزان به دست مردم برسد اما اقتصاد به نیت‌ها گوش نداد و به مکتب‌سماها پاسخ می‌دهد. امروز در بهار، ۱۴۰۵ فاصله بین نرخ ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومان و نرخ آزاد بیش از ۱۵۰ هزار تومان به بیش از پنج برابر رسیده است. این شکاف عظیم «زمینه را برای آسوسه و رانت‌خواهی عظیم فراهم کرده است». این گزارش به دنبال پاسخ به این پرسش است: چرا با وجود «جراحی اقتصادی» اعلام‌شده نظام دوتنری همچنان پایرجاست و ارز ترجیحی تا کجا به سفره مردم می‌رسد؟

■ وعده جراحی اقتصادی و واقعیت تداوم دوتنری

چهارماه پیش دولت چهاردهم «جراحی اقتصادی» را کلید زد؛ وعده حذف تدریجی ارز ترجیحی و جایگزینی آن با حمایت‌های هدفمند نقدی، رئیس‌جمهور در جلسه صوبوب طرح حمایت معیشتی تاکید کرد: «هدف حذف یا کاهش یارانه‌ها نیست بلکه انتقال یارانه از ابتدای زنجیره به مصرف‌کننده نهایی است.» امروز اما درعمل دولت همچنان برای واردات دارو، گندم، شیرخشک و نهاده‌های دامی ارز را به نرخ ۲۸۵۰۰ تومان تخصیص می‌دهد. سقف این تخصیص ماهانه ۳/۵ میلیارد دلار تعیین شده برای تامین آن دولت بار دیگر دست‌به‌دامن صندوق توسعه ملی شده و یکمیلیارد دلار دیگر از این صندوق برداشت کرده است.

پارادوکس اینجاست: صندوق توسعه ملی که قرار بود پس‌انداز نسل‌های آینده باشد دارد خرج سفره امروز می‌شود اما آیا واقعا این پول به سفره مردم می‌رسد؟

■ زنجیره رانت: از ارز ۲۸۵۰۰ تومانی تا قاچاق در بازار آزاد

اقتصاددانان سال‌هاست هشدار می‌دهند که نظام چندتنری از خود عاملی برای ایجاد رانت و فساد است. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که هرگاه نرخ رسمی به طور قابل‌توجهی از نرخ تعادلی بازار فاصله بگیرد «عدم تعادل، رانت‌خواهی و بی‌ثباتی» دنبال می‌شود.

بازسازی یا یارانه

«جهان صنعت» از بحران ارز ترجیحی در اقتصاد پساچنگ ایران گزارش می‌دهد

مکتب‌سما رانت به این شکل عمل می‌کند:

حلقه اول: تخصیص ارز ترجیحی دلار ۲۸۵۰۰ تومانی تنها در اختیار واردکنندگان خاصی قرار می‌گیرد که عمدتاً به نهادهای حاکمیتی نزدیک هستند. این دسترسی خود یک مزیت رقابتی عظیم محسوب می‌شود. حلقه دوم: واردات کالا با ارز ارزان کالا با دلار ۲۸۵۰۰ تومانی وارد می‌شود یعنی قیمت تمام‌شده آن کسری از قیمت واقعی است. حلقه سوم: فروش در بازار آزاد همانطور که یحیی آل‌اسحاق، وزیر اسبق بازرگانی ایران اذعان کرده: «در عمل شاهد بودیم همین کالاهایی که با ارز ترجیحی وارد شدند در نهایت به مردم با قیمت آزاد فروخته می‌شدند و در این فرآیند گروه‌های خاصی رانت‌های قابل‌توجهی را تصاحب می‌کردند.»

حلقه چهارم: قاچاق معکوس در برخی موارد کالاهای واردشده با ارز ترجیحی اصلا به دست مصرف‌کننده داخلی نمی‌رسد. این کالاها از مرزها خارج و در کشورهای همسایه با قیمت بسیار بالاتر به فروش می‌رسند. حمید حسینی، دبیر کل اتاق مشترک ایران و عراق می‌گوید: «برخی از این کالاها یارانه‌های درنهایت قاچاق می‌شدند.»

حجم رانت چقدر است؟ شکاف پنج‌برابری نرخ ارز به این معناست که به‌ازای هر دلار ارز ترجیحی تخصیص داده‌شده نزدیک به ۱۲۰ هزار تومان «رانت بالقوه» وجود دارد. با

تخصیص ماهانه ۳/۵ میلیارد دلار رقم نجومی حدود ۴۲۰ هزار میلیارد تومان هر ماه در معرض رانت‌خواهی قرار می‌گیرد. این عددی است که توضیح می‌دهد چرا برخی واسطه‌ها و واردکنندگان خاص اینقدر سرسختانه برای حفظ نظام چندتنری جنگینند.

شاید به همین دلیل است که یک تحلیلگر اقتصادی گفت: «سیستمی که برای کنترل تورم طراحی شده بود به تدریج به یکی از نیروهای تغذیه‌کننده تورم تبدیل شد.» قربانیان پنهان: بیمار خاص در برابر رانت‌خوار در این میان قشرهای آسیب‌پذیر جامعه بیش از همه لطمه می‌بینند. روایت‌های متضادی از سرنوشت ارز ترجیحی در بازار دارو و غذا وجود دارد.

«بازار دوطبقه‌ای» دارو و غذا در ایران است: کسانی که به سیستم دولتی و شبکه توزیع رسمی دسترسی دارند، گاهی از ارز ترجیحی بهره می‌برند اما بسیاری دیگر با اصلا به این کالاها دسترسی ندارند یا مجبورند آنها را با قیمت آزاد بخرند.

یک فعال صنفی در حوزه واردات دارو که نتواست نامش فاش شود به خبرنگار ما گفت: «راستش را بخواهید حجم عظیمی از دارو و تجهیزات پزشکی که با ارز ترجیحی وارد می‌شود هرگز به داروخانه‌های دولتی نمی‌رسد. یک مسیر موازی وجود دارد که خیلی‌ها از آن سود می‌برند و بیمار معمولی هیچ خبری از آن ندارد.»

■ چرا جراحی اقتصادی کامل نمی‌شود؟

اگر این نظام تا این حد رانت‌زا و ناکارآمد است چرا دولت آن را یک‌باره حذف نمی‌کند؟ پاسخ در سه عامل کلیدی نهفته است:

۱- ترس از شوک تورمی تجربه تلخ آبان ۱۳۹۸ که افزایش ناگهانی قیمت بنزین به ناآرامی‌های گسترده انجامید هنوز در حافظه تاریخی مسئولان زنده است. در شرایطی که نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه به ۶۷ درصد رسیده و قدرت خرید مردم بشدت کاهش یافته هر حرکت نسنجیده‌ای می‌تواند به فوران خشم اجتماعی منجر شود. همانطور که تحلیلگران اشاره کردند «حتی تغییرات کوچک قیمت می‌تواند واکنش‌های بزرگی ایجاد کند.»

۲- شبکه‌های رانت و فساد نظام ارز ترجیحی برای طیف وسیعی از واردکنندگان، توزیع‌کنندگان و شبکه‌های توزیع «فرصت» ایجاد کرده است. حذف این نظام به معنای برخورد با منافع قدرتمندی است که سال‌ها از این شکاف ارزی بهره‌برند.

۳- بی‌اعتمادی به حمایت‌های جایگزین دولت وعده داده که به جای یارانه پنهان ارزی، کوبن الکترونیکی و وام اعتباری ماهانه ۱۰ میلیون تومانی به ۸۷ میلیون نفر بدهد اما با تورم ماهانه ۷ درصد ارزش واقعی این کوبن‌ها هر ماه آب می‌رود. مردم به تجربه دریافته‌اند که «حمایت نقدی ممکن است در ابتدا معنادار به نظر برسد اما اگر قیمت‌ها به افزایش ادامه دهند

ارزش واقعی آن پول کوچک می‌شود.» وزیر اقتصاد، علی مدنی‌زاده در دفاع از

این طرح می‌گوید: «به جای دادن یارانه به واسطه‌های زنجیره تامین آنها را مستقیماً به مصرف‌کننده هدایت کردیم و این رویکرد به ویژه برای خانوارهای کم‌درآمد موثر بوده» اما منتقدان معتقدند سیستم هدفمندی و شناسایی دهک‌ها هنوز با مشکل مواجه است و «اگر پرداخت‌ها دیر برسد، معیارها نامشخص باشد یا خانوارها اشتباه طبقه‌بندی شوند اصلاحات بی‌اعتبار می‌شود.»

رانت‌خواری قابل اصلاح است یا ساختاری؟ نظام ارز ترجیحی ایران در تئوری انزوری برای حمایت از فقرا طراحی شده بود اما در عمل به یکی از بزرگ‌ترین منابع رانت‌خواری و ناکارآمدی در اقتصاد تبدیل شده است. شکاف پنج برابری نرخ ارز نه‌تنها سالانه ده‌ها میلیارد دلار منابع کشور را هدر می‌دهد بلکه نوعی «مالیات بر مردم عادی» ایجاد می‌کند که به جیب واسطه‌ها و رانت‌خواران می‌رود.

واقعیت تلخ این بوده که پاسخ به سوال ارز ترجیحی تا کجا به سفره مردم می‌رسد، نامیدکننده است: بخش قابل‌توجهی از آن هرگز به سفره مردم نمی‌رسد. در بهترین حالت کالاهای اساسی با کیفیت پایین‌تر یا با تأخیر به دست مصرف‌کننده می‌رسد و در بدترین حالت به قاچاق و سود شخصی تبدیل می‌شود.

از سوی دیگر جراحی ناگهانی این سیستم نیز می‌تواند به شوکی تبدیل شود که اقتصاد و نظام سیاسی توان تحمل آن را ندارد. دولت در میانه یک دوراهی گیر افتاده است: ادامه این سیستم به معنای تداوم هدررفت منابع و تشدید نابرابری و حذف آن به معنای ریسک بی‌ثباتی اجتماعی.

■ راه پیش‌رو چیست؟

به نظر می‌رسد پاسخ در «همانه‌روی تدریجی» نهفته است: شفاف‌سازی زنجیره توزیع ارز ترجیحی با ردیابی دقیق از بانک مرکزی تا مصرف‌کننده نهایی، تقویت سیستم کوبن الکترونیکی با به‌روزرسانی ماهانه براساس نرخ تورم، کاهش تدریجی سقف ارز ترجیحی و هدایت منابع آزادشده به سمت حمایت مستقیم نقدی از دهک‌های پایین و درنهایت برخورد قاطع با شبکه‌های رانت‌خواری که سال‌ها از این سیستم بهره‌برند.

این سیستم بهره‌برند. تا زمانی که این اتفاق نیفتد نبرد ارز ۲۸۵۰۰ تومانی همچنان ادامه خواهد داشت و قربانیان اصلی آن مردم عادی خواهند بود؛ همان کسانی که این سیستم برای حمایت از آنها طراحی شده بود.

گزارش ۲

جزئیات واریز سه یارانه حمایتی دولت

دیگر باعث می‌شود افزایش یا کاهش اعتبارات کالابرگ عمومی الزاما بر این سه طرح مستقیم گذارد.

همین استقلال بودجه‌ای است که امکان برنامه‌ریزی هدفمندتر را فراهم می‌کند. درواقع اگر دولت بخواهد پرداخت‌های مربوط به کودکان را پایدار نگه دارد بهتر است این سه طرح را نه به‌عنوان تبعات جانبی سیاست رفاهی بلکه به‌عنوان ستون‌های مستقل حمایتی ببیند.

■ از غذای کودک تا پوشک؛ گسترش دامنه حمایت

یکی از نکات قابل‌توجه در طرح کارت امید مادر تغییر دامنه آن از یک کمک‌هزینه صرفاً غذایی به یک بسته حمایتی گسترده‌تر است. طبق توضیحات موجود این اعتبار در ابتدا بیشتر بر حوزه غذایی متمرکز بود اما بعداً برای پاسخ بهتر به نیازهای خانواده‌ها، به شیرخشک و پوشک نیز تدریجاً گسترش پیدا کرد. این تغییر از منظر سیاست‌گذاری اجتماعی، بسیار معنادار است چراکه هزینه‌های کودک فقط به خوراک محدود نمی‌شود و در ماه‌های نخست زندگی اقلامی مانند پوشک و شیرخشک سهم قابل‌توجهی از مخارج خانواده را تشکیل می‌دهند. بنابراین سوسانتان استفاده می‌شود. اکنون پروتئینی و فولاد نیستند که ارز یابورند بنابراین راهش این است که دولت کنترل و ارز ترجیحی را اعمال کند و برای همین همین منابعی که دارد را باید کنترل کرده و تخصیص دهد. افقه صریح کرد: قبل از این محاصره که ادعا می‌شد ایران ۱۴۰ میلیون ششک نفت را که روی بازار تابش اما این نباید باعث شود که سیاست‌های غلط قبلی را ادامه دهند.

■ کارت امید مادر

سومین محور حمایتی طرح کارت امید مادر است که طبق توضیحات ارائه‌شده از ابتدای فروردین فعال شده و برای هر کودک متولدشده ماهانه ۲ میلیون تومان اعتبار در قالب کالابرگ به حساب مادر واریز می‌شود. این اعتبار برای خرید اقلام غذایی، شیرخشک و پوشک قابل استفاده است و در فروشگاه‌ها و داروخانه‌های طرف قرارداد مصرف می‌شود.

این طرح از نظر طراحی چند ویژگی مهم دارد: نخست اینکه به‌جای پرداخت آزاد پول نقد اعتبار را در قالب مصرف مشخص تعریف می‌کند. دوم اینکه سبب مصرفی را از غذا فراتر برده و به نیازهای حیاتی نوزاد مانند شیرخشک و پوشک هم تعمیم داده و سوم اینکه به‌طور خاص با هویت «مادر» پیوند خورده و پرداخت را در بستر خانوادگی سامان می‌دهد.

به بیان ساده‌تر کارت امید مادر یک حمایت چندمنظوره است که هم بار هزینه‌های خوراک‌ری را سبک می‌کند، هم بخشی از هزینه‌های نگهداری نوزاد را پوشش می‌دهد و هم به دولت اجازه می‌دهد تا مصرف اعتبار را در مسیر هدفمند نگه دارد.

■ چرا این حمایت‌ها از کالابرگ جدا هستند؟

نکته مهم در توضیحات رسمی این است که یسنا و رفع سوءتفذیه از کالابرگ عمومی جدا هستند. کالابرگ معیشتی برای عموم خانوارهای مشمول طراحی شده اما این سه طرح کودک‌محور یک لایه تخصصی‌تر از راه اجتماعی را تشکیل می‌دهند.

این جداسازی دوپیم دارد: از یکسو نشان می‌دهد سیاستگذار برای گروه‌های آسیب‌پذیرتر حمایت ویژه در نظر گرفته و از سوی

در حال حاضر سه‌طرح رفع سوءتفذیه، یسنا و امید مادر در جریان است که بودجه این طرح‌ها ۸/۱ه‌ممت تعیین شده است. در کنار یارانه نقدی عمومی و کالابرگ معیشتی دولت سه مسیر حمایتی مشخص را برای کودکان و مادران پیش‌بینی کرده که هر کدام مخاطب، سازوکار و بودجه مستقل خود را دارند؛ مسیری که هدف مشترک آنها، کاهش فشار معیشتی بر خانواده‌های دارای فرزند و جلوگیری از تشدید سوءتفذیه در گروه‌های حساس است. اینگونه که از توضیحات مسوولان برمی‌آید طرح یسنا، طرح رفع سوءتفذیه کودکان و کارت امید مادر سه لایه متفاوت از حمایت هستند که نباید با کالابرگ عمومی یا یارانه نقدی اشتباه گرفته شوند.

■ حمایت جدا با بودجه مستقل

براساس توضیحات ارائه‌شده افزایش مبلغ کالابرگ، شامل طرح یسنا نمی‌شود زیرا یسنا و طرح رفع سوءتفذیه بودجه مستقلی دارند و دولت هر سال برای آنها اعتبار جداگانه‌ای تعیین می‌کند. این تفکیک بودجه‌ای از آن جهت اهمیت دارد که نشان می‌دهد یسنا نه بخشی از یک یارانه عمومی بلکه یک ابزار حمایتی هدفمند برای گروهی خاص از مادران و کودکان است. به گزارش تسنیم، به گفته مسوولان سال گذشته چهار نوبت یسنا و ۱۲ نوبت رفع سوءتفذیه پرداخت شد. امسال نیز بناست درصورت اجازه قواعد هزینه‌کرد بودجه یک رقم کوچک در اردیبهشت‌ماه برای رفع سوءتفذیه کودکان پرداخت شود. نکته مهم آن است که این پرداخت‌ها وابسته به تخصیص بودجه و نظم مالی دولت است و هرگونه تغییر در زمان‌بندی یا رقم پرداخت مستقیماً به وضعیت تخصیص اعتبار گره می‌خورد.

■ بودجه ۸/۱ هزار میلیاردی چه معنایی دارد؟

در توضیحات رسمی آمده که ۸/۱ه‌ممت برای یسنا و سوءتفذیه در بودجه پیش‌بینی شده است. اگر این بودجه به‌طور کامل تخصیص پیدا کند پرداخت‌های مربوط به این دو طرح می‌تواند در طول سال با برنامه‌ریزی منظم ادامه یابد. اهمیت این عدد فقط در بزرگی آن نیست بلکه در کارکرد اجرایی آن است. تخصیص پایدار بودجه به این معناست که حمایت از مادران و کودکان صرفاً مقطعی و نمایشی نباشد بلکه به یک سیاست مستمر رفاهی تبدیل شود. چنین حمایتی اگرچه نسبت به کل بودجه عمومی رقم بزرگی به نظر نمی‌رسد اما در حوزه امنیت غذایی کودکان می‌تواند اثر مستقیم و فوری داشته باشد.

طرح یسنا از جمله برنامه‌های حمایتی است که برای پشتیبانی از مادران باردار و دارای فرزند زیر دو سال طراحی شده است. این طرح در اصل با نگاه تقویت سبب غذایی و حمایت از سلامت مادر و کودک شکل گرفته و در عمل به‌صورت اعتبار خرید کالاهای اساسی مصرف می‌شود. براساس توضیحات موجود در سال گذشته این طرح چند مرحله پرداخت داشته و استمرار آن در سال جاری نیز وابسته به تخصیص بودجه و تصمیم‌های اجرایی دولت است. اهمیت

خبر

بازی پلتفرم‌های طلا با سرمایه مردم

ایسنا – در شرایطی که نوسانات شدید بازار طلا در پی افزایش نرخ ارز همچنان ادامه دارد برخی پلتفرم‌های آنلاین خرید و فروش طلا با اعلام قیمت‌هایی متفاوت از نرخ رسمی اتحادیه طلا به شدت در حال بازی با سرمایه مردم هستند که این اختلافات قیمتی در زمانی که بازار طلا هنوز فعال نشده موجب التهاب و نوسان‌های شدید در بازار می‌شود.

نرخ رسمی در بازار توسط اتحادیه طلا و جواهر تهران محاسبه می‌شود که به صورت سنتی و رسمی مرجع اصلی قیمت طلا در سراسر کشور است. از چهارشنبه هفته گذشته و به عبارتی ابتدای اردیبهشت ماه روند قیمت طلا شیب صعودی به خود گرفت و هم‌زمان با افزایش نرخ ارز در بازار آزاد قیمت طلا نیز شروع به جهش قیمت کرد و هر گرم طلای ۱۸ عیار با افزایش بیش از ۲ میلیون تومانی روبه‌رو شده است. در این میان اما برخی از پلتفرم‌های خرید و فروش طلا هم به‌صورت شبانه‌روزی درحال اعلام قیمت هستند و هم در برخی از مقاطع روز قیمت طلا را متفاوت از نرخ رسمی اتحادیه طلا و جواهر اعلام کرده و به اصطلاحی که از سوی فعالان بازار معروف است اقدام به «بازار سازی» می‌کنند.

نرخ طلا در بازار داخلی از دومولفه شاخص اونس جهانی طلا و قیمت ارز در بازار آزاد تبعیت و در حالی که بازار ارز معمولاً از ساعات حوالی ظهر فعالیت خود را آغاز می‌کند سوالی که مطرح می‌شود این است که پلتفرم‌ها چگونه در ساعاتی که هنوز بازار طلا و ارز فعالیت خود را آغاز نکرده‌اند اقدام به محاسبه و کشف قیمت طلا می‌کنند. نکته جالب این است که این اقدام و اعلام نرخ‌های متفاوت از نرخ رسمی بازار طلا، بارها و در بازه‌های رخ داده که بازار درحال نوسان شدید افزایشی یا کاهش‌ی است و مشخص نیست که این نرخ به ویژه در زمانی که بازار ارز هنوز فعالیت خود را آغاز نکرده و کشف قیمتی در نرخ ارز رخ نداده چگونه محاسبه می‌شود. البته این موضوع برای همه پلتفرم‌های فعال در حوزه خرید و فروش طلا صدق

نمی‌کند و نرخ برخی از آنها دقیقاً هم راستا با نرخ رسمی اتحادیه طلاست اما برخی دیگر از این پلتفرم‌ها که مخصوصاً از پر مخاطب‌ها نیز هستند در تمام ساعات شبانه روز اقدام به کشف قیمت کرده که همین موضوع باعث ایجاد سیگنال افزایشی یا کاهش‌ی در بازار می‌شود و به محض گشایش بازار شاهد ایجاد التهاب در بازار طلا می‌شویم. برای نمونه صبح ۹ اردیبهشت ماه یکی از پلتفرم‌های آنلاین خرید و فروش طلا در ساعت ۹ صبح که نرخ اتحادیه طلا برای هر گرم طلای ۱۸ عیار معادل ۱۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان بود نرخ طلا در پلتفرم خود را تا ۲۰ میلیون و ۲۲۹ هزار تومان اعلام کرد که نشان از اختلاف قیمتی یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی با نرخ رسمی اتحادیه دارد و در ساعاتی که هنوز بازار طلا فعالیت خود را آغاز نکرده و قیمت رسمی جدید اعلام نشده باعث ایجاد نوسان افزایشی شدید و هجوم تقاضای خرید می‌شود.

جالب اینجاست که همین سکوی خرید و فروش طلا در ساعت ۱۱ روز گذشته که قیمت رسمی طلا ۲۰ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان بود نرخ خود را ۱۹ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان اعلام کرد و در این شرایط به نظر می‌رسد که سرمایه مردم به دستمایه‌ای برای نوسان‌گیری توسط برخی از این سکوها‌ی خرید و فروش طلا بدل شده و از آنجا که بخش قابل‌توجهی از مردم سرمایه‌خود را در این بخش به ویژه سرمایه‌گذاری در پلتفرم‌ها و فروش‌های خرید و فروش طلا متمرکز کردند بر شی‌ک لازم است که یک نظارت موثر در این بازار صورت بگیرد تا سرمایه مردم در این شرایط که بازار طلا در نوسانات افزایشی و کاهش‌ی است به جای حفظ شدن دستمایه این نوع نوسان‌گیری‌ها قرار نگیرد.

همانطور که کارشناسان بارها گفتند به مردم و کسانی که قصد سرمایه‌گذاری در سکوی‌های آنلاین معاملات طلا را دارند توصیه می‌شود که در زمان خرید قیمت طلای پلتفرم‌ها را با قیمت رسمی اتحادیه تطبیق داده و مقایسه کنند و درصورت تفاوت قیمتی این مسأله را در نظر بگیرند که احتمال بازارسازی و نوسان‌گیری توسط خود پلتفرم‌ها وجود دارد.

سیاست‌های سه‌گانه حمایتی در شرایط جنگ

ایسنا – یک کارشناس اقتصادی معتقد بوده سیاست‌های دوران جنگ مشخص است که در همه کشورها اعمال می‌شود آن هم اول نقش فعال دولت، کنترل‌های شدید و تخصیص منابع به نفع گروه‌های کم‌درآمد است.

مرتضی افقه درباره بهترین و بهینه‌ترین شیوه تخصیص منابع در شرایط جنگی برای حمایت از اقشار ضعیف گفت: یک‌سری سیاست‌ها روتین در شرایط مشابه ایران است که حتی کشورهای سرمایه داری هم آن را پیاده می‌کنند. اینکه دولت باید فعال تام و تمام باشد که این نگاه درمقایل دیدگاه‌های طرفدار اقتصاد آزاد قرار می‌گیرد. وی افزود باید زودتر از این‌ها از فاصله جنگ ۱۲ روزه تا الآن تفکر شرایط بحرانی و جنگی حاکم و دولت به سیاست‌گذاری اصلی تبدیل می‌شود. از جمله روش‌هایی مثل کوبن که اسمش را کالا برگ گذاشتند یا جیره‌بندی و تثبیت قیمت. از طرف دیگر جلوگیری از فرار سرمایه مهم است که در شرایط جنگی این اتفاق برای همه کشورها می‌افتد. این کارشناس اقتصادی با انتقاد از حذف ارز ترجیحی در ماه‌های قبل تصریح کرد: دولت در دی‌ماه زیر بار دیدگاه‌های طرفداران اقتصاد آزاد رفت و ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را حذف کردند و تلاطمی ایجاد شد که حالا به این جنگ خورده است. البته به تازگی برای دوسه‌مقال به ارز ترجیحی برگشتند اما باید برای کالاهای اساسی بیشتری همان سیاست اعمال و نظارت هم اعمال شود. افقه اضافه کرد: با پهنای اینکه عده‌ای سوءاستفاده می‌کنند ارز ترجیحی را حذف کردند درصورتی‌که باید به سمت کنترل و نظارت بیشتر و برخورد با کسانی که سوءاستفاده می‌کردند می‌کردند. اینها سیاست‌های رایجی است که برای افراد کم‌درآمد به کار گرفته می‌شود که تا بتوانند به اقلام مورد نیازشان دسترسی داشته باشند.

این کارشناس اقتصادی به ایسنا گفت با تاکید بر اینکه در شرایط محدودیت منابع ارزی باید سیاست‌های حمایتی مثل ارز ترجیحی را اعمال کرد، گفت: به دلیل اینکه منابع ارزی محدود است باید نظارت بیشتری شود. قبلاً می‌گفتند اگر آزاد بگذاریم سوءاستفاده می‌شود. اکنون پروتئینی و فولاد نیستند که ارز یابورند بنابراین راهش این است که دولت کنترل و ارز ترجیحی را اعمال کند و برای همین همین منابعی که دارد را باید کنترل کرده و تخصیص دهد. افقه صریح کرد: قبل از این محاصره که ادعا می‌شد ایران ۱۴۰ میلیون ششک نفت را که روی بازار تابش اما این نباید باعث شود که سیاست‌های غلط قبلی را ادامه دهند.

سازمان امور مالیاتی اعلام کرد

ملاک محاسبه مالیات بر ارزش افزوده قراردادهای بیمانکاری

اِپرنَا – براساس اعلام سازمان امور مالیاتی، ملاک محاسبه مالیات بر ارزش‌افزوده قراردادهای بیمانکاری صورتحساب تایید شده بوده و درآمدهایی که به‌صورت برآوردی شناسایی می‌شوند مبنای محاسبه نیست.

سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: تاریخ تعلق مالیات و عوارض در قراردادهای بیمانکاری تابع صدور صورتحساب مطابق مقررات است. بنابراین درآمدهای شناسایی شده بابت قراردادهای بیمانکاری براساس درصد پیشرفت کار تا زمان صدور و تایید صورتحساب به‌عنوان مبنای محاسبه مالیات بر ارزش‌افزوده قرار نخواهند گرفت. بر این اساس به استناد ماده ۲۵ و تبصره ۴ ماده ۴ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده تاریخ تعلق مالیات و عوارض در قراردادهای بیمانکاری تاریخ صدور صورتحساب مطابق مقررات است. بنابراین درآمدهایی که براساس درصد پیشرفت کار(درصد تکمیل پیمان) به صورت برآوردی شناسایی می‌شوند تا زمان اعمال در صورتحساب صادر(صورت‌وضیعت تاییدشده) به‌عنوان ماخذ مالیات بر ارزش‌افزوده قابل احتساب نخواهند بود.

اخذ جرایم در خصوص درآمد برآوردی معنونه از جمله جریمه بند(الف) ماده ۲۲ «قانون پایه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان» و جریمه بند (ب) ماده ۳۶ «قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب ۱۴۰۰» حسب مورد فاقد موضوعیت است. این اقدام سازمان امور مالیاتی گامی موثر در جهت تسهیل و شفاف‌سازی فرآیندهای مالیاتی برای فعالان اقتصادی در حوزه بیمانکاری به‌شمار می‌رود.

دوردنیا

پشت پرده سودجویی صنایع تسلیحاتی آمریکا از جنگ علیه ایران

ایسنا– افزایش ۴۰درصدی قیمت سهام شرکت لاکهید مارتین، پیمانکار اصلی پنتاگون در میانه جنگ غیرقانونی علیه ایران نشان‌دهنده سوددهی صنایع نظامی از هزینه‌های سنگین جنگی است که بر دوش مالیات‌دهندگان آمریکایی است. هزینه‌های نظامی جهانی نیز در

حال رشد است.بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد شرکت تسلیحاتی لاکهید مارتین– بزرگ‌ترین پیمانکار پنتاگون– از ابتدای سال ۲۰۲۶ و در میانه جنگ غیرقانونی علیه ایران شاهد رشد ۴۰ درصدی قیمت سهام خود بوده است در حالی که آمریکا روزانه ۱/۸ میلیارد دلار برای جنگ با ایران هزینه می‌کند؛ شرایطی که بار سنگینی بر دوش مالیات‌دهندگان آمریکایی اما وضعیت پرسود برای شرکتهای صنایع نظامی است.

بررسی موسسه پژوهش صلح استکهلم موسوم به سیپری (Sipri) حاکی از افزایش سود شرکتهای نظامی از زمان آغاز جنگ غیرقانونی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران است که نشان می‌دهد هزینه‌های نظامی جهانی در سال ۲۰۲۵ به ۲ هزار و ۸۸۷ میلیارد دلار افزایش یافته است.

پایگاه خبری «میدل ایست آی» با انتشار این مطلب گزارش داد: «به دلیل اینکه ایالات متحده آمریکا به طور متوسط روزانه ۱/۸ میلیارد دلار برای جنگ با ایران هزینه می‌کند، شرکت تسلیحاتی لاکهید مارتین– بزرگ‌ترین پیمانکار پنتاگون که اغلب میزان پول مالیات‌دهندگانی که به آن سرازیر می‌شود بیشتر از کل میلیی است که به وزارت امور خارجه آمریکا سرازیر می‌شود– از ابتدای سال ۲۰۲۶ شاهد افزایش نزدیک به ۴۰درصدی قیمت سهام خود در اوایل مارس بود.»

اندرو فاینشتاین پژوهشگر صنعت تسلیحات می‌گوید: «من هرگز ندیده‌ام که جنگ و درگیری با این صراحت برای سودجویی کوتاهمدت دستکاری شود. این عاملی کاملاً مختص حمله به ایران است.» جگاندانا پاپان نامودا استاد اقتصاد کسب‌وکار در دانشگاه کینگزتون می‌گوید: «منظر انگیزشی، این نتایج پیامدهای قابل پیش‌بینی سیستم‌هایی هستند که در آن عدم‌امنیان و ریسک مستقیماً تبدیل به پول و انتظارات از بی‌ثباتی آینده منجر به افزایش سهام نظامی می‌شود.»

هزینه این بی‌ثباتی توسط این شرکت‌ها احساس نمی‌شود بلکه آنها آن را به عنوان مزیت تجربه می‌کنند. نامودا در این‌باره توضیح داد: «در عمل مخاطرات به سمت پایین و به سمت مصرف‌کنندگان اجتماعی تحمیل می‌شود، در حالی که سود به بالادستی‌ها می‌رسد.» روث لندن یکی از اعضای موسس گروه اقدام علیه فقر سوختی توضیح داد: «اینطور نیست که کمبود، هزینه‌های شرکت‌ها را افزایش می‌دهد. در عوض، آنها هزینه بیشتری دریافت می‌کنند چون می‌توانند مبلغ مبالغتفاوت را به جیب می‌زنند.»

افزود: «صنعت سوخت فسیلی از طریق فقر، جنگ‌های نفتی، اودگی و تغییرات اقلیمی منجر به جان‌باختن افراد می‌شود. این صنعت از جنگ علیه ایران سود سرشاری به دست آورده است و با این حال از آن بی‌ارانه دولتی نیز دریافت می‌کند.»

در حالی که امراهی اخیر نشان می‌دهد سالانه نزدیک به ۱۰ هزار مرگ ناشی از بیماری‌های مرتبط با سردار بریتانیا به دلیل فقر سوختی رخ می‌دهد، مدیران صنعت نفت و گاز میلیون‌ها دلار در حملات متوجه شدند.

دفاع ایران در برابر حملات متجاوزانه آمریکا در عملیات و عده صادق ۴ که پایگاه‌ها و منافع ایالات متحده در کشورهای منطقه را هدف گرفت، منجر به مصرف شدید موشک‌های رهگیر و تخریب شماری از رادارهای سامانه‌های پدافندی آمریکا مستقر در منطقه شد. همچنین موشک‌های آمریکایی تاماهاک نیز تا اندازه قابل توجهی در حملات هوایی علیه ایران به کار گرفته شد که جایگزینی این مهمات، پنتاگون را به درخواست بودجه اضافی برای سفارش بازتولید و جایگزینی این مهمات و تجهیزات از سوی شرکت‌های پیمانکار سوق داد.

علاوه بر این بسته شدن تنگه هرمز از سوی ایران به روی کشتی‌های دشمن و مشروط شدن تردد از آن برای دیگر کشورها که در پاسخ به تجاوزگری آمریکایی– صهیونیستی انجام شد منجر به وارد آوردن شوک بی‌سابقه‌ای به بازارهای مالی و انرژی جهان و افزایش قیمت سوخت و خاوانر برای بسیاری از کشورها به‌ویژه در اروپا شد.

مذاکره ترامپ با غول‌های نفتی

ایرنا– تازمانی خبری آکسیوس نوشت که رییس‌جمهوری آمریکا و معاونان ارشد در کاخ سفید با مدیران شرکتهای حوزه نفت و گاز دیدار کردند تا در مورد پیامدهای

جنگ علیه ایران در این حوزه و سایر موضوع‌ها رایزنی کنند. آکسیوس نوشت که اختلاف بی‌سابقه در عرضه نفت از خاورمیانه، قیمت کالاها

را افزایش داده و ترکیبی از فرصت و تهدید را برای صنایع انرژی ایجاد کرده است. به گفته یک منبع آگاه، سوزی وایلز رییس دفتر کاخ سفید، اسکات بسنت وزیر خزانه‌داری، استیو ویتکاف و جرد گوشرن مذاکره‌کنندگان کاخ سفید نیز در این جلسه حضور داشتند. سخنگوی شرکت شورون نیز تأیید کرد که مایک ورث، مدیر عامل این شرکت نیز در میان شرکت‌کنندگان حضور داشت.تیک‌مقام کاخ سفید گفت:رییس‌جمهور مرتب با مدیران انرژی دیدلی می‌کند تا باز خورد آنها را در مورد بازارهای انرژی داخلی و بین‌المللی جویا شود.این مقام گفت که موضوع‌های مورد بحث شامل تولید داخلی، پیشرفت نفت در ونزوئلا، ممانعت آتی نفت، گاز طبیعی و کشتیرانی بود.

به نوشته این رسانه آمریکایی، دیروز میانگین بهای نفت در آمریکا به ۳۱/۸ دلار در هر گالن رسید. این گران‌ترین قیمت از زمان آغاز جنگ و بالاترین قیمت از سال ۲۰۲۲ است. کاخ سفید اقدام‌هایی را برای مهار افزایش قیمت بنزین انجام داده که تملیق قانون جونز که جابه‌جایی کالای بینار داخلی را منوط به استفاده از کشتی‌های ساخت آمریکا و متعلق به این کشور می‌کرد، از جمله آنهاست.

آکسیوس نوشت: اگر گرانی بهای نفت سوخت طولانی شود، تقاضای نفت در آمریکا و کشورهای دیگر کاهش خواهد یافت.

رایزنی برای عفو نتانیاهو

ایسنا– منابع رسانه‌ای از آغاز گفت‌وگوهای غیررسمی در راستای بررسی پرونده عفو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی پرده برداشتند.

روزنامه عبری معاریو گزارش داد که دفتر اسحاق هرزئوگ، رییس رژیم صهیونیستی، از طرف‌های درگیر در پرونده‌های بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر این رژیم خواسته است تا پیش از بررسی در خواست عفو ارائه شده از سوی او کاتال‌های مذاکره را فعال کنند. این اقدام به عنوان مرحله‌ای برای نزدیک‌سازی دیدگاه‌ها و بررسی امکان دستیابی به توافق‌نامه خارج از چارچوب دادگاه مطرح شده است.

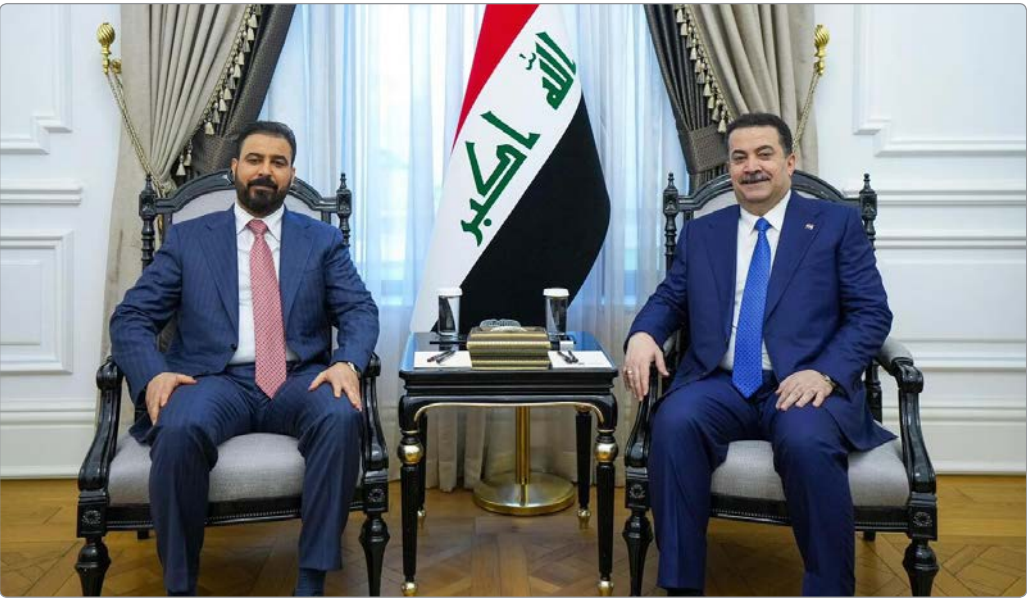
براساس گزارش روسیا الیوم، این ابتکار عمل که توسط وکیل میخائیل تزوک، مشاور حقوقی رییس رژیم صهیونیستی آغاز شده به عنوان تلاشی برای یافتن راه‌حل‌های میانجیگرانه توصیف شده است.در پی این تحولات گزارش‌های غیررسمی از برگزاری نشست غیر معمول پیش از شروع ادای شهادت نتانیاهو در دادگاه حکایت دارد. این نشست میان قاضیان و تیم دفاعی نخست‌وزیر برگزار و منجر به تأخیر در آغاز جلسه شده است. این رویداد شکل گزیری گمانه‌زنی‌های گسترده‌ای در میان حقوقدانان و تحلیلگران صهیونیست درباره ماهیت این گفت‌وگوه‌ا احتمال بحث درباره ترتیبات یا راه‌حل‌هایی خارج از چارچوب قضایی معترف را موجب شده است.

براساس نتایج این رایج در فضای رسانه‌ای و حقوقی رژیم صهیونیستی، پشت پرده مسائل قضایی، گزینه‌های متعددی در حال بررسی است. از جمله این گزینه‌ها می‌توان به دستیابی به یک سازش خارج از دادگاه اشاره کرد که ممکن است از طریق واسطه‌گری رسمی یا یک مسیر غیرعلنی صورت بگیرد. با این حال لازم به ذکر است که سازمان دادستانی اسرائیل، هم در گذشته و هم در حال حاضر، با چنین مذاکلاتی برای حل اختلاف در پرونده‌های کلان سیاسی– قضایی مخالفت کرده است. این تحولات در حالی رخ می‌دهد که بنیامین نتانیاهو همچنان با چندین اتهام جنایی دست‌وپنجه نرم می‌کند و در خواست عفو را به عنوان یکی از راه‌های احتمالی برای خروج از این بن‌بست‌های حقوقی مطرح کرده است.

جهان

رییس‌جمهور عراق سرانجام علی‌الزیدی را مامور تشکیل کابینه کرد

نخست‌وزیر تاجر

مورد حمایت بود. همچنین قرار بود نخست‌وزیر تا

یکشنبه گذشته انتخاب شود.

■ الزیدی کیست؟

الزیدی در سال ۱۹۸۶ در بغداد و در خانواده‌ای با ریشه در استان ذی‌قار در جنوب عراق به دنیا آمد. او دارای مدرک کارشناسی ارشد در رشته بانکداری و مالی است و عضو کانون وکلای عراق نیز محسوب می‌شود. او تجربه گسترده‌ای در حوزه کسب‌وکار دارد؛ از جمله مالک مراکز خرید تعاون هاپیرمارکت در بغداد، شرکت هلدینگ الویس و شبکه خبری محلی دجله تی‌وی است.

روزنامه نیویورک تایمز او را مالک بانک اسلامی الجنوب به عنوان یکی از بزرگ‌ترین بانک‌های خصوصی عراق معرفی کرده است. همچنین رسانه‌های محلی گزارش داده‌اند او بیشتر ریاست هیات‌مدیره این بانک را بر عهده داشته است. در اوایل سال ۲۰۲۴، این بانک به همراه هفت بانک دیگر از سوی بانک مرکزی عراق از انجام تراکنش‌های دلاری منع شد؛ اقدامی که با هدف مقابله با پولشویی و استفاده غیرقانونی از دلار انجام گرفت. این تصمیم پس از سفر هیئتی از وزارت خزانه‌داری آمریکا به بغداد و برای جلوگیری از انتقال دلار از عراق به ایران اتخاذ شد.

منابع حقوقی آگاه اعلام کرده‌اند که هیچ ناشی از اختلاف میان احزاب کرد بر سر گزینه

تحریم آمریکایی علیه بانک الجنوب یا شخص الزیدی وجود ندارد و محدودیت اعمال شده صرفاً به‌دلیل ریسک‌های مرتبط با ساختار مالکیت بوده و بررسی‌های مستقل نیز شواهدی از انتقال مستقیم منابع مالی به بازیگران دیگر نیافته‌اند.

همچنین الزیدی به هیچ حزب سیاسی وابسته نیست و به نظر می‌رسد از حمایت هر دو چهره اصلی یعنی مالکی و السودانی برخوردار است. لذا به گفته کارشناسان معرفی او اغافلگیرکننده بود زیرا در هفته‌های اخیر نامش در میان گزینه‌های جایگزین مطرح نشده بود.

■ فرایند تشکیل دولت

الزیدی روز سه‌شنبه برای تشکیل دولت دیدارها و تماس‌های متعددی انجام داد. او در بغداد با السودانی دیدار کرد و با مسعود بارزانی، رهبر حزب دموکرات کردستان نیز گفت‌وگو داشت. سیاستمدارانی مانند قیس الخزعلی و باقل طالبانی رهبر اتحادیه میهنی کردستان انتخاب او را تأیید کردند. محمد الجلبوسی، رییس پارلمان و از اعضای حزب تقدم نیز از این تصمیم استقبال کرد. برای تأیید کابینه الزیدی حدود ۱۲۲۰ رأی لازم است بنابراین او به حمایت فرا‌تر از چارچوب هماهنگی نیاز دارد. حزب تقدم ۱۲۷ کرسی، حزب دموکرات کردستان ۲۶ کرسی و اتحادیه میهنی کردستان ۱۵ کرسی در پارلمان دارند.

سال بیست‌ونوم ■ پنجشنبه ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ شماره ۶۰۶۷

دریافت ابدهما، اخبار و رویدادهای اقتصادی t.me/jahansanatpress

جهان صنعت

نفتی، ضعف نظام بانکی، فساد مالی و فشارهای خارجی بر جریان دلار مواجه بوده است، در نتیجه انتخاب یک نخست‌وزیر تکنوکرات با شناخت از سازوکارهای مالی می‌تواند نشانه‌ای از تمایل نخبگان شیعه به حرکت به سمت دولت کارآمد اقتصادی باشد. این امر از آنجا اهمیت دارد که در شرایطی که ایالات متحده با ابزارهایی مانند کنترل جریان دلار و فشار بر سیستم بانکی عراق، عملاً اهرم اقتصادی قدرتمندی در اختیار دارد، حضور فردی با تجربه مالی می‌تواند به بغداد در مدیریت این فشارها کمک کند.

در سطح استراتژیک نیز الزیدی یک گزینه میانه محسوب می‌شود، او نه چهره‌ای مانند نوری المالکی است که حساسیت شدید واشنگتن را برانگیزد و نه کاملاً همسو با غرب. این ویژگی به عراق امکان می‌دهد در شرایط تنش فزاینده میان ایران و آمریکا، سیاست موازنه فعال را دنبال کند. در نتیجه استقبال همزمان جریان‌های نزدیک به ایران و سیگنال‌های مثبت اولیه از سوی آمریکا نشان می‌دهد که انتخاب الزیدی می‌تواند به کاهش اصطکاک در کوتاه‌مدت کمک کند.

با این حال فشارهای آمریکای همچنان عامل تعیین‌کننده باقی می‌ماند. واشنگتن به‌وضوح تلاش دارد با استفاده از ابزارهای مالی و امنیتی، نفوذ گروه‌های نزدیک به ایران را محدود کند. این‌س بدان معناست که دولت الزیدی در یک میدان مین استراتژیک حرکت خواهد کرد یعنی از یک‌سو نیازمند حفظ حمایت چارچوب هماهنگی و گروه‌های شیعه است و از سوی دیگر ناگزیر به مدیریت روابط با آمریکا برای جلوگیری از فشارهای اقتصادی بیشتر است.

برای ایران نیز این تحول هم فرصت و هم چالش است. از یک‌سو حضور فردی غیرتقابل در راس دولت عراق می‌تواند به تداوم روابط اقتصادی، تجاری و مالی میان دو کشور کمک کند. از سوی دیگر اگر الزیدی تحت فشار آمریکا به سمت محدودسازی نفوذ اقتصادی و مالی ایران حرکت کند، این امر می‌تواند بخشی از ظرفیت‌های منطقه‌ای تهران را تضعیف کند. در همین رابطه است که می‌توان گفت انتخاب الزیدی را باید تلاشی برای بازتعریف توازن قدرت موازنه منطقه‌ای است.

در عراق دانست؛ توازنی که در آن اقتصاد بیش از گذشته به ابزار سیاست تبدیل شده و بغداد می‌کوشد میان دو قطب قدرت، نه تقابل بلکه مدیریت همزمان را دنبال کند.

تحلیل

فاران پاسلی گزارش داد

استراتژی ایران برای مقابله با محاصره دریایی آمریکا

ما این کاهش به آسیب‌های بلندمدت در میداین نفتی منجر نشده است. به گفته تحلیلگران، شرکت ملی نفت ایران بیشتر نیز تجربه توقف کنترل‌شده تولید را داشته و از دانش فنی لازم برای مدیریت این وضعیت برخوردار است.

با این حال تفاوت مهم شرایط کنونی در شدت محدودیت‌ها و کاهش گزینه‌های ذخیره‌سازی است. برخلاف دوره‌های گذشته، اکنون محاصره مستقیم آمریکا دامنه‌مانور ایران را محدودتر کرده است. با نزدیک شدن ذخایر به سقف ظرفیت، ایران ابتدا تولید را کاهش می‌دهد تا زمان بخرد و از آسیب به مخازن جلوگیری کند

اما در صورت تداوم فشار، کاهش جذابیت‌پذیر خواهد شد.

ریسک فنی میداین نفتی؛ تهدید واقعی یا قابل کنترل؟

بخش مهمی از نگرانی‌ها به ماهیت میداین نفتی ایران

مجله تایم گزارش داد

ترامپ و جنگ ایران در کنگره

چندین نفر از این دموکرات‌ها به تایم گفته‌اند که اگر ترامپ این قانون را نادیده بگیرد، کنگره یک ادعای قانونی معتبر خواهد داشت، اگرچه اکثر آنها استدلال کردند که ابتدا باید قبل از مراجعه به دادگاه‌ها، تمام راهکارهای قانونی را بررسی کنند.

ریچارد بولمن‌تال از ایالت کنیتیک که در کمیته‌های قضایی و نیروهای مسلح عضویت دارد و در دوره اول ریاست‌جمهوری ترامپ در شکایت از او ناموفق بود اظهار داشت: «او (ترامپ) باید با غیرقانونی بودن اقداماتش مواجه شود و دادگاه یکی از راه‌های انجام این کار است.»

تد لیو نایب‌رییس فراکسیون دموکرات‌های مجلس نمایندگان از ایالت کالیفرنیا ضمن تأیید این نظر گفت اگر ترامپ مهلت ۶۰روزه را نادیده بگیرد، کنگره باید مطرح دعوی قضایی را بررسی کند. مارک کلی از آریزونا، عضو کمیته نیروهای مسلح می‌گوید: دفتر او پیش از این بررسی این سوال را آغاز کرده بود که اگر ترامپ به جنگ ادامه دهد و ضرب‌الاجل‌های تعیین‌شده در قطعنامه اختیارات جنگی را نادیده بگیرد، چه اتفاقی می‌افتد.

در حالی که آمریکا بر اثرگذاری محاصره حساب کرده، چند عامل مهم مانع تحقق سریع این هدف شده‌اند. نخست، تداوم جریان محدود صادرات نفت ایران از طریق نفتکش‌هایی است که همچنان به بازار دسترسی پیدا می‌کنند. دوم، افزایش قیمت جهانی نفت با عبور قیمت نفت آمریکا از ۱۰۰ دلار و شش‌انص

چهانی از ۱۱۱دلار، که بخشی از فشار درآمدی را جبران می‌کند. عامل سوم، وضعیت متحنان آمریکا در خلیج فارس است. کشورهایمانند عربستان، عراق، کویت، امارات و قطر در مجموع بیش از ۱۱ میلیون بشکه در روز از تولید خود را متوقف کرده‌اند؛ رقمی که به‌مراتب بزرگ‌تر از کاهش احتمالی تولید ایران است. این کشورها نیز با خطرات مشابهی در زمینه آسیب

به میداین نفتی مواجه‌اند. برای نمونه پیش‌بینی می‌شود حتی در صورت بازگشایی تنگه هرمز، تولید نفت عراق تا پایان سال تنها به حدود ۸۵درصد سطح پیش از جنگ بازگردد و بازیابی کامل آن تا سال ۲۰۲۸ به طول بینجامد. در همین چارچوب تصمیم اوپک توسط امارات برای خروج از این سازمان نیز نشانه‌ای از شکاف در مدیریت عرضه جهانی نفت است؛ شکافی که می‌تواند توان کنترل شوک‌های بازار را کاهش دهد.ارزیابی اثر محاصره نفتی بر تولید و ظرفیت بلندمدت ایران اگرچه محدودیت ذخیره‌سازی نفت می‌تواند در کوتاه‌مدت تولید ایران را تحت فشار قرار دهد اما شواهد نشان می‌دهد این ابزار به‌تنهایی قادر به ایجاد یک نقطه شکست سریع نیست. تجربه‌های گذشته، تعاطف‌پذیری عملیاتی ایران، شرایط بازار جهانی نفت و وضعیت مشابه تولیدکنندگان منطقه‌ای، همگی موجب شده‌اند که این فشار به نتیجه فوری منجر انتظار آمریکا متوجه نشود. در نهایت تعیین‌کننده اصلی نه صرفاً متغیرهای فنی و اقتصادی بلکه ساختار قدرت و منطق تصمیم‌گیری سیاسی در ایران است.

وی می‌گوید «این نقض قانونی خواهد بود که کنگره تصویب کرده است. من فکر می‌کنم ما [در این مورد] حق رای داریم.» تایم نوشت: بحث‌های نوظهور، آشکارترین نشانه بارها تلاش ناکام دموکرات‌ها، برای مهار جنگ از طریق آرای عمومی است و نشان می‌دهد که آنها به دنبال راه‌های جدیدی برای اعمال فشار براساس قانون اساسی درباره این موضوع هستند که چه کسی تصمیم می‌گیرد چه زمانی آمریکا وارد جنگ شود.

نزدیک به هشت هفته است که جمهوریخواهان تلاش‌های مکرر دموکرات‌ها برای وادار کردن به پایان دادن به جنگ با ایران یا الزام به مجوز رسمی را رد کرده‌اند. طبق قانون اختیارات جنگی سال ۱۹۷۳، روسای جمهور باید عملیات نظامی را پس از ۶۰روز خاتمه دهند، مگر اینکه کنگره به اعلام جنگ رای داده باشد یا قانونی برای اجازه استفاده از زور تصویب کرده باشد. این قانون اجازه تمدید ۳۰روزه را می‌دهد اما تنها در صورتی که رییس‌جمهور گواهی کتبی به کنگره دهد که زمان اضافی برای تضمین خروج ایمن نیروهای آمریکایی ضروری است. تاکنون کنگره هیچ مجوزی برای استفاده از نیروی نظامی مرتبط با ایران تصویب نکرده است و کاخ سفید هیچ نشانه‌ای علنی مبنی بر اینکه قصد دارد پیش از این مهلت از کنگره مجوز بگیرد نشان نداده است.

«جهان صنعت» مسیر بازار سرمایه را در آخرین روز معاملاتی هفته بررسی می کند

آتش دلار بر جان بورس

«جهان صنعت»- روز چهارشنبه معاملات صندوق های طلا نقره و درآمد ثابت بازار سرمایه عرصه تقابل خریداران و فروشندگان تحت تاثیر جهش نرخ ارز در بازار آزاد بود.

به نظر می رسد افزایش تدریجی قیمت دلار و سپس طلای داخلی طی روزهای اخیر موجب شد تا فعالان بازار سرمایه مسیری متفاوت برای سرمایه های خود انتخاب کنند. این روند با جهش روز گذشته دلار، طلا و سکه شدت یافت و اثر بزرگتری در بازار صندوق های بورسی داشت.

به طوری که خلاف روند معمول ورود سرمایه به فیکس اینکامها این گروه دارایی شاهد خروج گسترده سرمایه گذاران حقیقی بوده و در مقابل صندوق های طلا، با وجود افت نرخ اونس در بازارهای جهانی شاهد رشد قیمتی قابل توجه و هجوم سرمایه های حقیقی بودند.

اگرچه نشانه هایی از خروج سرمایه های بزرگتر و شناسایی سود در این صندوق ها در معاملات روز گذشته مشهود بود.

از طرف دیگر بازار سرمایه در حالی به استقبال پایان هفته رفت که همچنان موضوع مذاکرات و ریسک های سیستماتیک فاکتور اصلی و تعیین کننده باقی مانده و در هاله ای از ابهام به سر می برد. بازگشایی نمادهای بورسی در ابتدای هفته آینده نیز فعلا منتفی شده است.

تداوم خروج سرمایه حقیقی از صندوق های درآمد ثابت

روز چهارشنبه در معاملات صندوق های درآمد ثابت بازار تعداد ۱۰۷ میلیارد واحد از این صندوق ها به ارزش ۴۲۰ هزار و ۳۳۴ میلیارد تومان معامله شد که در پایان این معاملات، رقمی به ارزش ۲ هزار و ۹۵۵ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی از این صندوق ها خارج شد.

بازارهای جهان

بازارهای سهام جهان در فصل نخست ۲۰۲۶ شاهد نوسان های شدیدی بودند که دست کم از زمان همه گیری بیماری کرونا و بحران مالی ۲۰۰۸ کم سابقه بوده است.

به گزارش صدای بورس، اواخر سال گذشته بسیاری از نهادهای مالی معتبر جهان پیش بینی کرده بودند که به دلیل توسعه شرکت های فناوری به ویژه بخش هوش مصنوعی بازارهای سهام سال پرفرونی را در پیش خواهند داشت اما این پیش بینی به دلیل حمله آمریکا و اسرائیل به ایران و پیامدهای گسترده آن محقق نشد. جنگ علیه ایران، بسته شدن تنگه هرمز، آسیب دیدن تانسیمات انرژی و تنش های گسترده در منطقه خلیج فارس موجب شد تا بازارهای سهام جهان با خروج سنگین سرمایه رویه رو شوند. در این گزارش به بررسی وضعیت بازارهای سهام جهان از ابتدای سال ۲۰۲۶ پرداختیم.

شروع امیدوار کننده

بازارهای سهام جهان دوماه نخست ۲۰۲۶ را با رشد چشمگیری آغاز کردند و تا پیش از شروع جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران روندی صعودی داشتند. در پایه آمارهای فدراسیون بورس های جهانی (WFE) تا پایان فوریه ۲۰۲۵ بازارهای سهام جهان به طور میانگین با رشد ۲۶ درصدی ارزش بازار نسبت به فوریه ۲۰۲۵ رو به رو شدند. در گزارش فدراسیون

بازارهای نوین

تحلیل بازار - شرکت خدمات مالی گلکسی دیجیتال (Galaxy Digital) در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۶ زبان خالص ۲۱۶ میلیون دلاری را ثبت کرد.

این رقم که معادل کاهش ۰/۴۹ دلاری به ازای هر سهم است عمدتاً به دلیل افت ۱۰ درصدی قیمت بیت کوین و سایر دارایی های دیجیتال در ترازنامه این شرکت رخ داده هرچند درآمدهای عملیاتی بخش زیرساخت و کارمزدها با رشد همراه بودند.

مدیریت شرکت تاکید کرده که با وجود نوسانات شدید بازار مدل کسب و کار آنها در حال تنوع بخشی است تا حساسیت کمتری نسبت به تغییرات قیمت ها داشته باشد. بخش هایی نظیر وام دهی، استسینگ و مدیریت دارایی در سال ۲۰۲۵ سود ناخالص تعدیل شده قابل توجهی تولید کردند که نشان دهنده تاب آوری عملیاتی این شرکت در مواجهه با چرخه های نزولی بازار است.

تمرکز بر زیرساخت های هوش مصنوعی و دیپاسترها

نقطه قوت گزارش اخیر گلکسی دیجیتال آغاز

دربین کریپتو

صندوق های قابل معامله بورسی (ETF) ریل در ایالات متحده در آوریل ۲۰۲۶ با جذب ۸۱/۶۳ میلیارد دلار سرمایه قوی ترین عملکرد ماهانه خود را در سال جاری ثبت کردند.

به گزارش بازار، این جهش چشم گیر خروج نقدینگی ۳۱/۱۶ میلیارد دلاری در ماه مارس را به طور کامل جبران کرد و مجموع خالص ورود نقدینگی به این محصولات را از زمان عرضه در نوامبر ۲۰۲۴ به رقم ۱/۲۹ میلیارد دلار رساند. برخلاف دوره های قبل این رشد ناشی از جریان مستمر روزانه بوده و طولانی ترین زنجیره مثبت ورود سرمایه را بدون حتی یک روز خروج نقدینگی از ۹ آوریل تاکنون رقم زده است.

طبق داده های منتشر شده، مجموع دارایی های خالص در هفت صندوق اسبات ریل در آمریکا از مرز ۱/۵۳ میلیارد دلار عبور کرده است. در این میان بانک گلدمن ساکس (Goldman Sachs) با در اختیار داشتن ۱۵۲/۸ میلیون دلار در چهار صندوق مختلف به عنوان بزرگ ترین دارنده نهادی این محصولات شناخته می شود. با وجود این تقاضای سنگین نهادی قیمت ریل در

سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۲۹۸ میلیون تومان

در مقابل سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش ۳۳۸ میلیون تومان و ثبت نسبت قدرت خریداران به رقم منفی ۷/۱۳ نشان دهنده تلاطم قدرت فروشندگان در این روز معاملاتی بود.

بر اساس آمار ترکیب معامله گران نیز در روز گذشته، تعداد ۶۲ هزار و ۶۲۸ خریدار حقیقی به ارزش خرید ۸ هزار و ۵۳۱ میلیارد تومان ۲۸ درصد از سهم خرید بازار را در اختیار داشت و در مقابل فروشندگان حقیقی با تعداد ۳۳ هزار و ۹۵۲ نفر به ارزش فروش ۱۱ هزار و ۴۸۱ میلیارد تومان ۳۷/۸ درصد از جبهه فروش را از آن خود کردند.

روز چهارشنبه سه صندوق افران، یاقوت و سپر

گروه دارایی نیز از هیجانات تخلیه شد و تعدادی از سرمایه گذاران به به فروش واحدها و شناسایی سود روی آوردند به طوری که در پایان مجموع معاملات این صندوق ها و با وجود افزایش ارزش معاملات و رشد قیمت این واحدها بازار شاهد ثبت خروج پول حقیقی از این گروه دارایی بود.

روز چهارشنبه در معاملات در گروه صندوق های طلا تعداد ۲/۳ میلیارد واحد از این صندوق ها به ارزش ۳۳ هزار و ۹۴۷ میلیارد تومان معامله شد و در پایان رقمی به ارزش ۹۲ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی وارد این صندوق ها شد. سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۹۰ میلیون تومان در برابر سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش ۱۲۵ میلیون تومان قرار گرفت و نسبت قدرت خریداران منفی ۷/۴ ثبت شد. از نظر ترکیب معامله گران نیز جبهه خریداران حقیقی با در اختیار داشتن ۹۶ درصد سهم خرید بازار در برابر جبهه فروشندگان حقیقی با در اختیار داشتن ۹۳ درصد از بازار فروش از برتری ریالی نسبی برخوردار بود.

در مجموع در معاملات روز پایانی هفته بازار شاهد افزایش دوباره ارزش معاملات در هر سه گروه دارایی فعال این روزها بود اما با وجود رشد قیمتی در صندوق های طلا و نقره، هر سه گروه شاهد برتری سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۳۳۳ میلیون تومان در مقابل سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش

بورس ها دوباره سعودی می شوند

در منطقه پرجمعیت EMEA (اروپا، خاورمیانه و آفریقا) با ۴۶ بورس ما شاهد رشد ۲۶/۲ درصدی ارزش بازار در مقایسه با فوریه سال گذشته بودیم، در پایان دومین

ماه امسال ارزش بازار بورس های این منطقه به بیش از ۲۵ تریلیون و ۵۷۱ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد. ارزش بازار یورونکست (بزرگ ترین بورس منطقه) با رشدی ۳۴/۱ درصدی به بیش از ۸ تریلیون و ۴۴۸ میلیارد دلار رسید. در این میان بالاترین نرخ رشد ارزش بازار به میزان ۱۷۰ درصد به بورس قبرس تعلق داشت اما بازندگان بزرگ دو ماه نخست امسال بورس های کویت با ۸۹ درصد، فرابورس ایران با ۸/۳ درصد، بورس تهران با ۱۴/۴ درصد و بورس عربستان با ۸/۸ درصد افت ارزش بازار بودند.

ماه بدشگون

ماه مارس بدترین ماه بورس های جهان در سال ۲۰۲۶ بود. در این مدت بازارهای سهام در حالت بیم و امید به سر می بردند و هر تحول و اتفاقی به نوسان آنها منجر می شد. در این ماه به بیش از ۱۱ تریلیون دلار از ارزش بورس های جهان کاسته شد. جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران به بی ثباتی بازارها دامن زده، نگرانی های تورمی را تشدید کرد و قیمت کامودیتی ها با

۲۹۳ میلیون تومان و ثبت نسبت قدرت خریداران به رقم منفی ۷/۲۶ نیز تایید کننده قدرت گرفتن فروشندگان در مقابل خریداران در این روز معاملاتی است.

از منظر ترکیب معامله گران نیز خریداران حقیقی بیش از ۷۶ درصد سهم معاملات بازار را در اختیار داشتند و در مقابل فروشندگان حقیقی بیش از ۸۴ درصد از جبهه فروش را به این ترتیب خریداران عرصه معاملات را به فروشندگان واگذار کردند.

روز گذشته چهار صندوق عیار، طلا، کهربا و ریوتن بیشترین ارزش معاملات در این کلاس دارایی را به ثبت رساندند

ارزش معاملات ۳ همتی در صندوق های نقره

روز چهارشنبه صندوق های نقره بازار نیز عرصه افزایش تقاضا از سوی خریداران و افزایش قیمت ناشی از رشد قیمتی دلار بودند.

روز گذشته تعداد ۲/۳ میلیارد واحد از این صندوق ها به ارزش ۱۵۷ میلیارد تومان معامله شد که در پایان رقمی به ارزش ۹۲ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی وارد این صندوق ها شد. سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۹۰ میلیون تومان در برابر سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش ۱۲۵ میلیون تومان قرار گرفت و نسبت قدرت خریداران منفی ۷/۴ ثبت شد. از نظر ترکیب معامله گران نیز جبهه خریداران حقیقی با در اختیار داشتن ۹۶ درصد سهم خرید بازار در برابر جبهه فروشندگان حقیقی با در اختیار داشتن ۹۳ درصد از بازار فروش از برتری ریالی نسبی برخوردار بود.

در مجموع در معاملات روز پایانی هفته بازار شاهد افزایش دوباره ارزش معاملات در هر سه گروه دارایی فعال این روزها بود اما با وجود رشد قیمتی در صندوق های طلا و نقره، هر سه گروه شاهد برتری سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۳۳۳ میلیون تومان در مقابل سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش

نوسان های شدیدی رویه رو شد. در این مدت قیمت نفت خام حدود ۴۵ درصد رشد کرد و طلا با افت ۱۵ درصدی مواجه شد. در ماه مارس شاخص ارزش بازار بورس های بلومبرگ با ۱/۵ تریلیون دلار افت از ۱۵۷/۵ تریلیون دلار به ۱۴۶ تریلیون دلار سقوط کرد. در یک ماه نخست جنگ شاخص داو جونز با ۷/۷ درصد، شاخص اس اند پی ۵۰۰ با ۷/۴ درصد و شاخص نزدک هم با ۷/۶ درصد افت رویه رو شدند. در این روز نیز شاخص های استوکس ۶۰۰ به میزان ۹/۲ درصد، فوتسی ۱۰۰ لندن ۸/۶ درصد، دکس آلمان ۱۱/۸ درصد و سی ای سی ۴۰ فرانسه ۱۰/۲ درصد کاهش را تجربه کردند.

در آسیا نیز وضعیت مشابهی حاکم بود. شاخص نیکئی ۲۲۵ ژاپن ۹/۳ درصد افت کرد، هنگ سینگ ۳/۳ درصد منفی شد و شاخص شانگهای ۶ درصد کاهش یافت. سنسکس هند ۹/۵ درصد و کاسبی کره جنوبی نیز ۱۲/۹ درصد افت را ثبت کردند اما این پایان داستان نیست. از میانه ماه آوریل بورس های جهان تحت تاثیر اخبار آتش بس و احتمال پایان جنگ روندی صعودی پیدا کردند به طوری که شاخص اس اند پی ۵۰۰ با رشدی کم نظیر از مرز هزاره وارد عبور کرده است. کارشناسان می گویند در صورت پایان جنگ خاورمیانه می توان انتظار داشت که بورس های جهان دوباره به بملد صعودی بازگردند.

فاز تجاری شده است. این مرکز از طریق قراردادهای بلندمدت با ارائه دهندگان ابری هوش مصنوعی مانند کورویو (CoreWeave) انتظار می رود سالانه بیش از یک میلیارد دلار درآمد پایدار ایجاد کند.

تحول استراتژیک گلکسی دیجیتال

مایک نوگراتز (Mike Novogratz)، مدیر عامل گلکسی دیجیتال در نامه به سهامداران خود گفت: در حالی که نوسانات دارایی های دیجیتال همچنان بر سود خالص گزارش شده ما تاثیر می گذارد کسب و کارهای اصلی ما منعطف باقی ماندند و ما در حال اجرای استراتژی هستیم که پایه درآمدهای ما را متنوع می کند. این شرکت اخیراً تسهیلات مالی ۱/۴ میلیارد دلاری را برای توسعه سایت هلیوس نهایی کرده است. این اقدام نشان دهنده تغییر جایگاه گلکسی دیجیتال از یک واسطه صرف در معاملات ارز دیجیتال به یک بازیگر ترکیبی در حوزه های بانکداری دارایی دیجیتال و زیرساخت های هوش مصنوعی است تا وابستگی خود را به نوسانات قیمت بیت کوین و آلت کوین ها کاهش دهد.

کمیسیون بورس و اوراق بهادار (SEC) و کمیسیون معاملات آتی کالا (CFTC) در اقدامی مشترک ریل را به عنوان یک کالای دیجیتال طبقه بندی کردند. این طبقه بندی قانونی ریل را از نظر چارچوب های نظارتی در جایگاهی مشابه بیت کوین و اتریوم قرار داد و موانع قانونی که از زمان شکایت سال ۲۰۲۰ علیه شرکت ریل وجود داشت را برطرف کرد.

چشم انداز قیمت و سطوح مقاومتی

تحلیلگران معتقدند شکاف موجود بین تقاضای بالای صندوق های ETF و قیمت ثابت بازار نشان دهنده جذب عرضه توسط موسسات بزرگ بدون ایجاد هیجان آنی است. فعالان بازار اکنون چشم انتظار تایید نهایی قانون شفافیت (CLARITY Act) در اوایل ماه مه هستند؛ رویدادی که می تواند کاتالیزور اصلی برای خروج قیمت از محدوده خنثی و شکستن سطوح مقاومتی ۱۴۵/۱۵۵ تا ۱۵۱/۵۵ باشد. بانوجه به نام ورود سرمایه در هفته پایانی آوریل احتمال ثبت رکوردهای بالاتر نیز تا انتهای ماه وجود دارد.

دیدبان

سختگویی وزارت صمت خبر داد

سقوط قیمت فولاد در پی عرضه ۱۶۰ هزار تنی در بورس کالا

مهر- با عرضه ۱۶۰ هزار تن ورق فولادی در بورس کالا سختگویی وزارت صمت از تعدیل قیمت ها و برخورد قانونی با بهانه جویی دلالت در بازار فولاد خبر داد. عزت الله زارعی اظهار داشت روز دوشنبه ۱۶۰ هزار تن ورق فولادی در بورس کالا عرضه شد که از این میزان ۹۰ هزار تن به فروش رسید.

وی با اشاره به اینکه عرضه ورق های فولادی موجب تعدیل و در نهایت کاهش قیمت ها در بازار می شود، تاکید کرد تامین نیاز تولیدکنندگان از این طریق به طور کامل انجام شده و جای نگرانی در این زمینه وجود ندارد.

سختگویی وزارت صمت بر برخورد قاطع با گران فروشیه به بهانه کمبود کالا تاکید کرد و افزود با هر تولیدکننده یا عرضه کننده ای که به بهانه آسیب به زیرساخت های فولاد مبارک در جنگ اقدام به افزایش غیرقانونی قیمت ها کند برخورد قانونی می شود.

زارعی تصریح کرد سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با همکاری سازمان تعزیرات حکومتی به صورت مستمر بازار را رصد می کند تا با متخلفان برخورد جدی صورت گیرد.

در هفته های اخیر برخی واسطه گران با ادعای تخریب زیرساخت های فولادی و ایجاد تنش در بازار باعث افزایش قیمت در بازارهای مرتبط از جمله بازار خودرو شدند که وزارت صمت این ادعاها را بی اساس می داند.

عرضه ۳۰ دستگاه کامیون بنز در بورس کالا

کالاخبر- تعداد ۳۰ دستگاه کامیون بنز کمبریسی روز چهارشنبه ۱۵ اردیبهشت در تالار خودرو بورس کالا عرضه می شود. تالار خودرو بورس کالای ایران در روز سه شنبه هفته آینده ۱۵ اردیبهشت میزبان عرضه ۳۰ دستگاه کامیون بنز کمبریسی است.

جزئیات عرضه کامیون بنز کمبریسی LK۲۶۳۰ به شرح زیر است: عرضه: ۳۰ دستگاه / عرضه کننده: ایران خودرو دیزل / قیمت پایه: ۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان / تاریخ عرضه: ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ / تاریخ تحویل: ۲۰ تیرماه ۱۴۰۵ / میزان پیش دریافت: ۱۰ درصد.

رشد ۵۳ درصدی ارزش معاملات ETF ها در فرابورس

«جهان صنعت»- ارزش معاملات صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله (ETF) در فرابورس ایران در هفته منتهی به ۱۳ اردیبهشت ماه با رشد ۵۳ درصدی نسبت به هفته ماقبل همراه شد. در همین حال حجم مبادلات این صندوق ها نیز ۸۱ درصد افزایش یافت.

در هفته ای که گذشت شاهد ثبت معاملات به ارزش ۵۵۵ هزار میلیارد تومان در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس ایران بودیم. بر اساس این گزارش در پنج روز کاری هفته مورد بررسی در مجموع نزدیک به ۲۸ میلیارد ورقه انواع دارایی مالی در ۱۶۵ هزار نوبت معاملاتی دادوستد شد.

در این میان اوراق مالی اسلامی با ثبت معامله ۶ میلیارد و ۳۸۹ میلیون ورقه به ارزش ۵۲۲ هزار و ۱۳۲ میلیارد تومان بیشترین سهم از ارزش معاملات را به خود اختصاص داد. صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله (ETF) با دادوستد ۳۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون واحد سرمایه گذاری ارزشی معادل ۵۲ هزار و ۶۷۷ میلیارد تومان را رقم زدند و با رشد ۱۸۱ و ۵۳ درصدی حجم و ارزش همراه شدند. در بازار اوراق گواهی تسهیلات مسکن نیز ۲ میلیون ورقه به ارزش ۱۶۸ میلیارد تومان معامله شد. در پایان هفته نخست اردیبهشت ماه ارزش بازار فرابورس نیز با رشد ۱۷/۷ درصدی

نسبت به هفته ماقبل به بیش از ۲/۷ میلیون میلیارد تومان رسید. مجموع این آمارها بیانگر آن است که فرابورس ایران در هفته اخیر با حفظ روند معاملاتی فعال در بازار ابزارهای نوین مالی شاهد رشد ارزش بازار و استقبال سرمایه گذاران از صندوق های سرمایه گذاری بوده است.

نگاه

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

رفع ابهام؛ پیش شرط بازگشایی بورس

ایسنا- یک کارشناس بازار سرمایه معتقد است تا رفع کامل ابهامات و از بین رفتن شرایط نه جنگ و نه صلح بازگشایی بازار سهام اقدام درستی نیست اما در صورت بازگشایی در شرایط فعلی نمادهای آسیب دیده به دلیل عدم شفافیت باید بسته بمانند.

مریم مجبی درباره اینکه آیا در شرایط فعلی آتش بس بازار سهام باید بازگشایی شود یا خیر، گفت: در شرایط آتش بس موافق بازگشایی بازار سهام نیستیم چراکه ذات آتش بس مربوط به زمان جنگ است بنابراین ما همچنان در وضعیت جنگ و ابهام قرار داریم. او ادامه داد: روند ۶۰ روزه اخیر حداقل وضعیتی است که می توان به آن اتکا کرد به نظر می رسد که نهاد ناظر و سیاستگذار یک شرایط میانه ای را در نظر گرفته که بیشتر در راستای حمایت از سهامداران بوده است اما اینکه بخواهیم وضعیت فعلی را راحت کنیم و دسترسی را بیشتر کنیم به سهام و نمادهای بیشتری را باز کنیم و اختصاص دهیم خیلی موافق آن نیستیم.

مجبی در پاسخ به این سوال که در صورت بازگشایی بورس در شرایط آتش بس باید چه مکانیسم هایی برای آن تعریف شود، تصریح کرد: اگر بازگشایی برای دوران آتش بس بخواهد رخ دهد مثلاً در دو تا سه هفته آینده قطعاً بازگشایی باید به صورتی باشد که نمادهایی که آسیب ندیدند باز شوند اما این رویکرد باعث می شود فشار مضاعفی به همان نمادهای وارد شود و فشار فروش زیادی را شاهد باشیم چراکه افرادی که دسترسی به پول نمادهای بسته شان ندارند مجبورند از نمادهای بازشان استفاده کنند.

این کارشناس بورس اضافه کرد: بنابراین فشار فروش مضاعفی روی نمادهای کوچک تر وارد می شود با وجود اینکه این تصمیم درست نیست اما اگر بخواهد بازگشایی شود بهتر از این است که بخواهیم همه بورس را باز و نمادهای آسیب دیده را هم باز کنیم؛ از جمله نمادهایی که شفافیت ندارند مثل فولاد که مشخص نیست که چطور می خواهد زبان خود را جبران کند. بنابراین تا زمانی که شفافیت نیست من تا رفع کل ابهام با بازگشایی بورس مخالف هستم.

آگهی مناقصه عمومی

شرکت تولید محور خودرو (سهامی عام) در نظر دارد جهت تامین ابزارهای مورد نیاز کارخانه، از طریق مناقصه عمومی به تامین کنندگان واجد شرایط واگذار نماید و لذا از کلیه علاقه مندان دعوت بعمل می آید جهت دریافت و تحویل مشخصات فنی و لیست اقلام مورد نیاز از **روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۱۰ لغایت روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۱۶** از ساعت ۹ صبح الی ۱۶ (پایان وقت اداری) به آدرس دفتر مرکزی: تهران، میدان آزادی، ابتدای خیابان آزادی، خیابان شهید میرقاسمی، پلاک ۳۲ مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانید با شماره تلفن ذیل تماس حاصل فرمایید.
تلفن: ۹-۰۲۲۵۱۰۶۶۰-۰۲۱ داخلی ۱۵۳

خبر

مدت زمان ترخیص کالای اساسی به ۵۲ ساعت کاهش یافت

باشگاه خبرنگاران جوان -

معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد گفت که با اجرای بسته‌های حمایتی و هماهنگی بین‌دستگاهی مدت زمان ترخیص کالاهای اساسی از گمرک به ۵۲ ساعت و متوسط ترخیص سایر کالاها به سه‌ساعت و نیمه‌روز کاهش یافته بدون آنکه از کنترل‌های کیفی کاسته شود.

محمودرضا طاهری در گفت‌وگو با اشاره به نقش نظارتی سازمان ملی استاندارد در دوحوزه تدوین و اجرای استانداردهای کالاهای تولید داخل و وارداتی اظهار داشت: استاندارد حد فاصل تولید تا مصرف است و برای کالاهای اساسی مشمول استاندارد اجباری کنترل کیفیت با جدیت انجام می‌شود.

وی افزود: در بازه زمانی ۱۴۰۴ تا ۳۱ فروردین ۱۴۰۵ متوسط زمان ترخیص کالاهای اساسی به ۵۲ ساعت کاهش یافته که نسبت به مدت مشابه سال قبل (هفت و نیم‌روز) بهبود چشمگیری داشته است. میانگین ترخیص سایر کالاها نیز به سه‌و نیم‌روز رسیده است.

طاهری تأکید کرد: این تسهیلات با استفاده از دستورالعمل‌های مصوب هیات‌های عالی سازمان ملی استاندارد و بدون چشم‌پوشی از شاخص‌های کیفی اجرا شده و هدف اصلی جلوگیری از بروز کمبود و اختلال در بازار بوده است. معاون ارزیابی کیفیت سازمان استاندارد مردم را از نفع اصلی منافع ملی دانست و گفت: همواره حساسیت مردم نسبت به سلامت استاندارد یک پشتوانه نظارتی ارزشمند است. در شرایط جنگ اقتصادی همراهی مردم، تولیدکنندگان، بخش دولتی و خصوصی می‌تواند هم‌افزایی لازم برای تأمین نیازهای کشور را ایجاد کند.

وی در پایان با اشاره به هماهنگی‌های انجام‌شده با دستگاه‌هایی نظیر گمرک، دامپزشکی و وزارت بهداشت خاطر نشان کرد: با پرهیز از موازی کاری تلاش می‌کنیم کالاها با سریع‌ترین زمان ممکن و رعایت کامل استانداردها از گمرکات ترخیص شوند.

افزایش قیمت مواد غذایی در جهان رکورد زد

تحلیل بازار - براساس گزارش

بلومبرگ، شاخص قیمت کالاهای کشاورزی در جهان رکورد جدیدی ثبت کرده است. شاخص قیمت کالاهای کشاورزی بلومبرگ (Bloomberg Agriculture Spot Index) تحت تأثیر تداوم اختلال در تنگه هرز و وقوع پدیده‌های شدید آب و هوایی به بالاترین سطح خود در دو سال اخیر صعود کرد.

این شاخص که روند قیمت ۱۰ محصول پر فروش کشاورزی جهان را دنبال می‌کند با ثبت سومین افزایش ماهانه متوالی از نوامبر ۲۰۲۳ تاکنون بی‌سابقه بوده است.

کارشناسان اقتصادی معتقدند که این جهش قیمتی نشان‌دهنده یک تغییر ساختاری عمیق در بازارهای جهانی نسبت به دوران پیش از جنگ است. در گذشته موجودی انبوه انبارها و برداشت‌های بی‌سابقه مانع از افزایش قیمت‌ها می‌شد اما اکنون ترکیب «بحران اجستیک در تنگه هرز» و «کمبود نهاده‌های استراتژیک مانند کود» زنجیره تأمین مواد غذایی را با ریسک سیستمیک مواجه کرده است.

متعاقب این افزایش قیمت مواد اولیه نگرانی‌ها از بازگشت تورم مواد غذایی در ماه‌های آینده شدت گرفته است.

پیشتر استفان دوچاریک، سخنگوی سازمان ملل متحد گفته بود که محاصره تنگه هرز از سوی آمریکا پیامدهای اقتصادی سنگینی به‌همراه داشته به‌طوری که قیمت کالاهای اساسی و مواد غذایی ۶ درصد و قیمت نفت خام برای بازار اروپا ۵۳ درصد افزایش یافته است.

بندر حمد قطر: بهترین گزینه برای تجارت دریایی استان

ایسنا - استاندار بوشهر با اشاره به موقعیت راهبردی این استان در حاشیه خلیج فارس گفت که با توجه به مشکلات ایجادشده بر اثر جنگ تحمیلی و محاصره دریایی ضروری است بنادر قطر، عمان و عراق به‌عنوان مبادی جدید تجاری فعال شوند که بندر «حمد» قطر بهترین گزینه است.

ارسالان زارع شامگاه سه‌شنبه ۸ اردیبهشت در نشست با حمید قنبری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه با تشریح ظرفیت‌های تجاری استان بوشهر اظهار کرد: این استان دارای ۱۱ بندر بزرگ و کوچک تجاری با بیش از ۲ هزار شناور تجاری و بیش از ۱۴ هزار ملوان حرفه‌ای در بخش تجارت خارجی است.

وی افزود: استان بوشهر نقش مهمی در تأمین مواد اولیه و واسطه‌ای برای رونق تولید و تأمین کالاهای اساسی ایفا می‌کند.

استاندار بوشهر خاطرنشان کرد: در شرایط کنونی باید با استفاده از ظرفیت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های صورت‌گرفته اشتغال موجود در حوزه تجارت دریایی را پایدار نگه داریم.

زارع با بیان اینکه بنیان اقتصاد استان بوشهر بر مرادوات بازرگانی با کشورهای حاشیه خلیج فارس استوار است، تصریح کرد: تقویت تجارت خارجی و توسعه زیرساخت‌های این بخش مورد توجه و تأکید قرار دارد.

استاندار بوشهر گفت: با آغاز جنگ تحمیلی رمضان و ناممکن بودن تردد و مرادوه با امیرنشین دویی و در ادامه محاصره دریایی از سوی آمریکا فعالیت ناوگان تجاری و اشتغال مشاغل مستقیم، غیرمستقیم و وابسته مربوطه با مشکل روبه‌رو شده و باید تدابیر اساسی اندیشیده شود.

وی اضافه کرد: برای برون‌رفت از این وضعیت ضروری است برای تجارت رسمی و مولانی (تجارت مرزی)، مبادی جدید تعریف و مسیرهای جایگزین فعال شوند.

استاندار بوشهر با بیان اینکه بنادر کشورهای قطر، عمان و عراق می‌تواند گزینه‌های مناسبی برای این برنامه باشد، یادآور شد: براساس شرایط جغرافیایی و بررسی‌های کارشناسی صورت‌گرفته کشور قطر و به‌ویژه بندر «حمد» بهترین گزینه برای بنادر استان بوشهر است.

زارع ابراز داشت: انتظار داریم دستگاه دیپلماسی کشور و سایر مراجع ذی‌ربط در تعامل و یاریزی با کشور قطر و عمان با بسترسازی و تسهیل شرایط «تأمین کالا» و «خدمات بانکی و ارزی» نسبت به فعال کردن بندر حمد به‌عنوان هاب جدید تأمین کالا هماهنگی و پیگیری لازم را به‌عمل آورند.

در این دیدار معاون وزیر امور خارجه به‌ویکرد این وزارتخانه در حمایت از توسعه استان‌های مرزی اشاره کرد و یادآور شد: دیپلماسی اقتصادی یکی از اولویت‌های اصلی وزارت خارجه است. تلاش می‌شود از ظرفیت سفارتخانه‌ها و رایزنان اقتصادی استفاده بیشتری شود.

حمید قنبری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت خارجه در این نشست قول مساعد داد که پیگیری توسعه مناسبات تجاری بین استان بوشهر و کشورهای قطر و عمان با شتاب خوبی صورت پذیرد.

دولت در مقام تنظیم‌گر نقش آفرینی کند

عضو فراکسیون اتاق بازرگانی و اصناف مجلس گفت که اگر دولت دست از اقتصاد و تصدی‌گری بردارد و فقط در حوزه تنظیم‌گری وارد شود رونق اقتصادی اتفاق می‌افتد. سمیه رفیعی تعریف اقتصاد چرخشی برای پایداری اقتصاد را نیز پیشنهاد داد.

براساس آنچه در شرایط حاکم بر اقتصاد برای برون‌رفت از مسائل نیاز است باید روی نقش‌آفرینی جدی بخش خصوصی متمرکز شد. به باور رفیعی رعایت این نکته مهم می‌تواند در دوره جنگ و پساجنگ به‌کمک کشور بیاید.

گروه صنعت - صنعت پوشاک

و نساجی صنعتی چندبندی است که سودآوری و میزان اشتغال‌زایی بالایی دارد. این صنعت از صنایع با حاشیه سود بالا محسوب می‌شود. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۵ بازار صنعت پوشاک و نساجی به ۲ هزار میلیارد دلار در سال برسد. هم‌اکنون گردش مالی این صنعت در اقتصاد ایران حدود ۱۵ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود که شامل تولید داخلی، واردات و قاچاق است.

از جمله صنایع فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی محسوب می‌شود که با استفاده از این محصول کشورها فرهنگ خود را به‌دیگر ملتها صادر می‌کنند و اثر ماندگاری بر فرهنگ و اجتماع می‌گذارند. پوشاک از محصولات مرتبط با نیازهای اولیه بوده که در زمره محصولات راهبردی قرار دارد و نیازمند حمایت‌های خاص است. پوشاک به‌چند دلیل در این جایگاه از اهمیت قرار دارد: نخست آنکه پوشاک و مد در حوزه فرهنگ هر کشور از اهمیت خاصی برخوردار است و نماد فرهنگی آن جامعه محسوب می‌شود. دوم آنکه صنعت پوشاک ارزش‌افزوده بالایی دارد و با تقویت برندینگ این سودآوری چند برابری خواهد شد.

سطح اشتغال‌زایی صنعت پوشاک نسبت به سایر صنایع

در مرتبه سوم سطح اشتغال‌زایی صنعت پوشاک نسبت به سایر صنایع در حد قابل توجهی بالاست. در کشورهای دیگر صنعت نساجی و پوشاک در آنها دارای اهمیت است عموماً یکبارگی کمتر از کشورهای دیگر با حجم اقتصاد مشابه است و اثر اجتماعی مهمی دارد. یکی از ویژگی‌های مهم صنعت پوشاک این است که با سرمایه‌گذاری بسیار اندک نسبت به سایر صنایع می‌توان اشتغال‌زایی بسیار بیشتری انجام داد. به‌عنوان مثال برای ایجاد هر شغل در صنعت پتروشیمی با قیمت سال جاری باید ۳۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام شود درحالی که مقدار سرمایه‌گذاری برای ایجاد هر شغل در صنعت نساجی کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان است. همین ویژگی مهم موجب شده تا صنعت پوشاک و نساجی به‌عنوان صنعت فقرزدا معرفی شود.

شاهین کاظمی، نایب‌رییس انجمن صنایع نساجی ایران در گفت‌وگو با بازار در مورد مواد اولیه مصرفی در این صنعت و میزان وابستگی آنها به‌واردات می‌گوید: در صنعت نساجی الیاف مهم‌ترین ماده اولیه مصرفی است که به‌دو صورت الیاف طبیعی نظیر پنبه، پشم، ابریشم و غیره و الیاف پلرساخت (مصنوعی) مانند پلی‌استر، پلی‌پروپیلن، نایلون، اکریلیک، ویسکوز و ... مورد استفاده قرار می‌گیرد.

او ادامه داد: در حوزه الیاف پنبه کشاورزی داخلی تأمین‌کننده تقریباً ۹۰ درصد از نیاز کشور بود و مابقی نیاز از محل واردات تأمین می‌شود. الیافی نظیر ویسکوز و اکریلیک نیز عمدتاً از محل واردات تأمین می‌شود اما در حوزه پلی‌استر و پلی‌پروپیلن نیز به‌دلیل توانمندی‌های صنعت پتروشیمی قسمت اعظم نیاز این صنعت از منابع داخلی تأمین می‌شد. حتی در حوزه محصولات پایین دستی آن کشور ایران از جمله کشورهای صادرکننده محسوب می‌شود.

مهم‌ترین ماده اولیه صنعت نساجی جهان

به گفته کاظمی، پلی‌استر هم‌اکنون

عضو فراکسیون اتاق بازرگانی و اصناف مجلس در گفت‌وگو با اتاق ایران آنلاین استفاده واقعی از ظرفیت‌های بخش خصوصی را هم در دوران جنگ و هم پساجنگ بهترین راه برون‌رفت از مشکلات اقتصادی کشور دانست و تأکید کرد: استفاده واقعی از ظرفیت‌های بخش خصوصی و تأمین و تسهیل شرایطی که با رفیعت در عرصه‌های اقتصادی چه در حوزه تأمین و چه در حوزه تولید مشارکت کند اقتصاد را نجات می‌دهد.

این نماینده مجلس ضمن نگاهی به‌أسب‌های ناشی از جنگ گفت: جنگ در کنار همه تهدیداتی که داشت می‌تواند فرصت‌هایی هم برای رونق اقتصادی ایجاد کند البته به‌شرطی که دولت دست از اقتصاد و تصدیگری

واردات مواد پلیمری دارای التهاب تسهیل می‌شود

نبض به‌شمار هفتاده‌نساجی

سال جاری این روند مختل شده ولی خبرهای دریاقتی از مناطق مذکور حاکی از آن است که به‌زودی تولید این محصولات در شرکت‌های پتروشیمی آغاز خواهد شد.

دیگر محصولات مهم صنایع پتروشیمی

کازظمی پلیم پلی‌پروپیلن را از دیگر محصولات مهم صنایع پتروشیمی مصرفی در صنعت نساجی برشمرد و گفت: این محصول در تولیدات لباس مصرف آن چنانی ندارد اما کاربردهای صنعتی و فنی متعددی دارد. طوری که نخ‌های نوری آن برای بافت گونی‌های بسته‌بندی نظیر بسته بندی آرد، قند و شکر، سیمان، خود محصولات پتروشیمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. پلی پروپیلن به‌صورت منسوج بی‌بافت به‌جهت تولید لباس‌های بیمارستانی و ماسک، پوشک، نوارهای بهداشتی استفاده شده یا در حالت نخ‌های حجیم بی‌سی‌اف برای صنایع بافندگی فرش ماشینی مورد استفاده واقع می‌شود. این فعال در صنعت نساجی ادامه داد: پاتوجه به‌شرایط ویژه جنگی متاسفانه عرضه این پلیمرها در بورس کالا با نوسان مواجه و همین موضوعات

شده است، گفت: زنجیره نساجی زنجیره بلندی بوده و کمبود امروز مواد اولیه پلیمری سریعاً خود را در انتهای زنجیره یعنی همان تولید منسوجات خانگی و پوشاک نشان نمی‌دهد. ضمن اینکه هنوز مواد اولیه موجود در انبار تولیدکنندگان به‌تمام نرسیده و تولید براساس مواد قبلی درحال انجام است. احتمالاً با ورود محموله‌های وارداتی مواد اولیه که توسط سازمان‌های مختلفی نظیر شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران درخصوص آن برنامه ریزی شده است به‌زودی شرایط به‌سمت حالت استاندارد برخواهد گشت. ■ نگرانی نسبت به تأمین و کمبود مواد اولیه

کاظمی ادامه داد: البته مسائل جنگی ابتدای سال و نگرانی نسبت به تأمین کمبود مواد اولیه باعث شده که فعالین این صنعت با کاهش ظرفیت تولید سال خود را شروع کنند که مشخصاً با تثبیت شرایط میزان تولید به‌تدریج افزایش خواهد یافت و به‌دلیل نگاه ویژه صنعتگران این حوزه در موضوع حفظ اشتغال و سرمایه‌های انسانی این مساله به‌زودی مرتفع خواهد شد.

متجر به‌ایجاد التهاباتی در بازار تأمین مواد اولیه کارخانجات شده ولی با تصمیماتی که به‌تازگی در شورای امنیت ملی و دولت گرفته‌شده واردات سه‌ماده پلیمری دارای التهاب پلی‌استر (PET)، پلی‌پروپیلن (PP) و پلی‌وینیل کلراید (PVC) از هفته جاری تسهیل می‌شود.

امکان ثبت سفارش به‌کلیه روش‌ها

طبق این مصوبه با همراهی دفاتر تخصصی رویه‌های ثبت سفارش، سقف و سابقه سهمیه ارزی، بهینه‌سازی مصارف ارزی و مفاد دستورالعمل ۱۸ اسفند بانک مرکزی از این مواد پلیمری مستثنی و امکان ثبت سفارش به‌کلیه روش‌ها از جمله واردات بدون انتقال ارز برای آنها فراهم شده است. به‌همین خاطر پیش‌بینی می‌شود از هفته‌های آتی ثبات نسبی بر این بازار حاکم شده و قیمت‌ها در روند مناسبی قرار گیرند.

نایب‌رییس انجمن صنایع نساجی در پاسخ به‌این سوال که با توجه به‌عدم تأمین چپیس پلی‌استر یا کاهش عرضه گرانول پلی‌پروپیلن در سال جاری آیا تولیدات صنعت نساجی متوقف

شده است، گفت: زنجیره نساجی زنجیره بلندی بوده و کمبود امروز مواد اولیه پلیمری سریعاً خود را در انتهای زنجیره یعنی همان تولید منسوجات خانگی و پوشاک نشان نمی‌دهد. ضمن اینکه هنوز مواد اولیه موجود در انبار تولیدکنندگان به‌تمام نرسیده و تولید براساس مواد قبلی درحال انجام است. احتمالاً با ورود محموله‌های وارداتی مواد اولیه که توسط سازمان‌های مختلفی نظیر شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران درخصوص آن برنامه ریزی شده است به‌زودی شرایط به‌سمت حالت استاندارد برخواهد گشت. ■ نگرانی نسبت به تأمین و کمبود مواد اولیه

کاظمی ادامه داد: البته مسائل جنگی ابتدای سال و نگرانی نسبت به تأمین کمبود مواد اولیه باعث شده که فعالین این صنعت با کاهش ظرفیت تولید سال خود را شروع کنند که مشخصاً با تثبیت شرایط میزان تولید به‌تدریج افزایش خواهد یافت و به‌دلیل نگاه ویژه صنعتگران این حوزه در موضوع حفظ اشتغال و سرمایه‌های انسانی این مساله به‌زودی مرتفع خواهد شد.

متجر به‌ایجاد التهاباتی در بازار تأمین مواد اولیه کارخانجات شده ولی با تصمیماتی که به‌تازگی در شورای امنیت ملی و دولت گرفته‌شده واردات سه‌ماده پلیمری دارای التهاب پلی‌استر (PET)، پلی‌پروپیلن (PP) و پلی‌وینیل کلراید (PVC) از هفته جاری تسهیل می‌شود.

امکان ثبت سفارش به‌کلیه روش‌ها

طبق این مصوبه با همراهی دفاتر تخصصی رویه‌های ثبت سفارش، سقف و سابقه سهمیه ارزی، بهینه‌سازی مصارف ارزی و مفاد دستورالعمل ۱۸ اسفند بانک مرکزی از این مواد پلیمری مستثنی و امکان ثبت سفارش به‌کلیه روش‌ها از جمله واردات بدون انتقال ارز برای آنها فراهم شده است. به‌همین خاطر پیش‌بینی می‌شود از هفته‌های آتی ثبات نسبی بر این بازار حاکم شده و قیمت‌ها در روند مناسبی قرار گیرند.

نایب‌رییس انجمن صنایع نساجی در پاسخ به‌این سوال که با توجه به‌عدم تأمین چپیس پلی‌استر یا کاهش عرضه گرانول پلی‌پروپیلن در سال جاری آیا تولیدات صنعت نساجی متوقف

شده است، گفت: زنجیره نساجی زنجیره بلندی بوده و کمبود امروز مواد اولیه پلیمری سریعاً خود را در انتهای زنجیره یعنی همان تولید منسوجات خانگی و پوشاک نشان نمی‌دهد. ضمن اینکه هنوز مواد اولیه موجود در انبار تولیدکنندگان به‌تمام نرسیده و تولید براساس مواد قبلی درحال انجام است. احتمالاً با ورود محموله‌های وارداتی مواد اولیه که توسط سازمان‌های مختلفی نظیر شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران درخصوص آن برنامه ریزی شده است به‌زودی شرایط به‌سمت حالت استاندارد برخواهد گشت. ■ نگرانی نسبت به تأمین و کمبود مواد اولیه

گزارش ۲

اکبر فتحی، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی در گفت‌وگو با ایسنا و در پاسخ به‌این سوال که آیا در جنگ اخیر از ذخایر کالاهای اساسی استفاده شد و در صورت وقوع جنگ ما تا چه زمانی ذخایر کالاهای اساسی در کشور داریم، گفت: آنچه در مورد ذخایر استراتژیک در گذشته مطرح شد به‌معنای این بود که اگر واردات و جریان تأمین کالا از همان زمان گرفته‌شده قطع شود تا آخر اردیبهشت‌ماه تاب‌آوری داریم که بعد از بازگشایی مسیر کالا را تأمین کنیم بنابراین این موضوع برای زمانی بود که جریان تأمین کالا کاملاً قطع شود اما در این مدت جریان تأمین کالا قطع نبوده و همان روند خود را از مبادی دیگر اعم از شمالی و مرزهای زمینی داشته است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه ذخایر کالا به‌قوت خود باقی هستند و همان دوامه ذخایر را به‌طور کامل داریم، گفت: در همین لحظه می‌توانیم بگوییم که اگر از همین لحظه هیچ کالایی وارد کشور نشود تا آخر تیرماه برای تأمین کالاهای اساسی هیچ مشکلی نداریم در حالی که در این مدت علاوه بر ذخایر استراتژیک جریان تأمین کالا به‌صورت مستمر ادامه دارد. بنابراین واردات کالا تعطیل نشده و کالاها از مسیر بنادر شمالی و مرزهای زمینی و حتی بنادر جنوبی تأمین می‌شود. با این اوصاف مشکلی در تأمین کالاهای اساسی که به‌صورت وارداتی هستند، وجود ندارد.

بیشترین تاب‌آوری مربوط به تولیدات داخلی

فتحی در پاسخ به‌این سوال که در مورد چه محصولات کشاورزی وابسته به‌واردات هستیم، گفت: بیشترین تاب‌آوری ما مربوط به تولیدات داخلی است و اکثر کالاهای اعم از ۹۰ درصد مواد پروتئینی و لبنی، برنج و ذرت در داخل تولید می‌شود. آنچه نیاز به‌واردات داریم مواد اولیه تولید برای دام و طیور یعنی نهاده‌های دامی هستند. بنابراین ذرت و کنجاله سویا

افزایش مبلغ کالابرگ متناسب با گرانی کالاها

بیشترین واردات ما را به‌عنوان ماده اولیه واحدهای دام و طیور تشکیل می‌دهند. در مورد محصولات کشاورزی هم روغن را بیشتر وارد می‌کنیم که این واردات بیشتر از کشورهای روسیه و قزاقستان و بنادر شمالی وارد می‌شوند.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به‌سوالی مبنی بر اینکه چرا قیمت روغن با افزایش مواجه شده در حالی که تلاش دولت بر عدم تغییر قیمت کالاهای اساسی بود، گفت: وقتی مولفه‌های مربوط به قیمت تمام‌شده کالاها افزایش پیدا می‌کند افزایش قیمت آنها ناگزیراً اتفاق

به ۱۳۸ هزار تومان تبدیل می‌شود و در کنار آن هزینه‌های مرتبط بر تولید اعم از هزینه‌های دستمزد، حمل‌ونقل و انرژی که در واحدهای فرآوری مصرف می‌شود افزایش می‌یابد خودبه‌خود روی قیمت محصول نهایی تأثیر می‌گذارد یعنی ششما قیمت توانید این کالاها را که متاثر از این پارامترهاست بدون تغییر قیمتی و ثابت نگه دارید.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر مبارزه با گران‌فروشی در سطح عرضه کالا گفت: آنچه مردم با آن مشکل دارند افزایش قیمت نامتعارف و گران‌فروشی است. وقتی کالاها بیشتر از نرخ متعارف به‌فروش می‌رسد باید اقدامات تعزیری مناسب صورت بگیرد. همکاران در قسمت‌های بازرسی و نظارت بر بازار در وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت و سازمان تعزیرات حکومتی و اتاق اصناف با پایش‌های میدانی در حوزه گران‌فروشی ورود می‌کنند و تشکیل پرونده تعزیری انجام می‌دهند.

متاثر از مولفه‌های بازار

فتحی خاطرنشان کرد: اینکه ما انتظار داشته باشیم که مرغ و تخم‌مرغ و سایر کالاها که متاثر از مولفه‌های بازار هستند تغییر قیمت نداشته باشند اصلاً برای تولیدکننده نمی‌صرفد که تولید کند بنابراین کالاها باید متناسب با قیمت تمام‌شده و سود متعارف به‌فروش برسند. تصور من این است که اگر اطلاع‌رسانی درستی انجام دهیم مردم با این موضوع مشکلی ندارند. درست است که قدرت خرید مردم پایین می‌آید ولی برای این قسمت باید فکر دیگری کرد که در قالب کالابرگ خود را نشان داده است و رقم کالابرگ نباید ثابت باشد. وی ادامه داد: کالابرگ برای افزایش قدرت خرید مردم است و وقتی این مولفه‌ها بر قیمت کالا تأثیر می‌گذارد و قیمت کالاها افزایش می‌یابد طبیعتاً مبلغ کالابرگ هم به‌تناسب آن باید تغییر کند.

پلیمر ایران که ورود برخی از اقلام مواد اولیه در حوزه پتروشیمی به‌کشور ضروری می‌داند گفته که فعالان بخش خصوصی این حوزه سعی دارند تا از طریق مسیرهای جایگزین منابع صنعت را تامین کنند چراکه این‌صنعت در تولید محصولات مورد نیاز در زندگی روزمره مردم اثرگذار است.

به‌گفته او، صعودت محصولات و افزایش هزینه حمل‌ونقل مصلاتی را در زمینه واردات مواداولیه محصولات پتروشیمی ایجاد کرده است.

براساس گزارش‌های معتبر ارزش صادرات سالانه پتروشیمی ایران حدود ۱۳میلیارددلار بوده و حملات اسرائیل بههاب‌های عسلیوه و ماهشهر عملا زنجیره تولید این‌صنعت را فلج کرده است. حجم صادرات این‌صنعت در سال‌های اخیر بین ۲۹تا۲۷میلیون تن گزارش شده و سهمی حدود ۱۵تا ۲۰درصدی از کل صادرات غیرنفتی را به‌خود اختصاص داده که نشان‌دهنده اهمیت بالای آن است.
آمار رسمی درمورد حجم خسارت وارده به‌صنعت پتروشیمی تا حالا منتشر نشده است.البته حمید حسینی، سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی پیشتر در گفتگو با بازار مقدار خسارت وارده را حدود ۹میلیارددلار برآورده کرده است.
نیود آمار دقیق درمورد آسیب‌های صنعت پتروشیمی باعث شده که مدت زمان بازسازی زیرساخت‌های آسیب دیده با اما و اگر موشجه شود.

البته مجتبی خسروناج، عضو اتحادیه کارفرمایي صنعت پتروشیمی به‌تازگی مدعی شده که ۶۵درصد ظرفیت آسیب‌دیده طی دوماه آینده وارد مدار می‌شود اما برخی دیگر از کارشناسان نسبت‌به تحقق این‌وعده در شرایط فعلی کمی تردید دارند.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

قیمت پلاستیک و نایلکس ۳برابر شد

صنایع بسته‌بندی در وضعیت هشدار

بازار- قیمت پلاستیک و نایلکس در کشور سه‌برابر شده و فعالان صنعت از رشد ۳۰درصدی قیمت تایلر و سایر و پلاستیک خبر می‌دهند.

تولیدکنندگان صنایع غذایی هم به‌شدت نگران تامین مواد لازم در بسته‌بندی کالاها و بطری‌های مصرفی در این‌صنعت هستند.

صنایع خودروسازی مدعی هستند که برای تولید یک‌میلیون دستگاه خودرو ۲۶۰هزارتن ماده اولیه پتروشیمی گره زدن که در شرایط فعلی شدنی نیست. شیده است. فعالین صنعت شونیده هم تثبیت قیمت اجناس در این‌صنعت را عدم تغییر قیمت محصولات پتروشیمی گره زدن که در شرایط فعلی شدنی نیست.

هم‌زمان با نگرانی‌های در بازار داخل دفتر صادرات گمرک ممنوعیت صادرات تمامی کنترفه‌های پتروشیمی را طی ابلاغیه‌ای به‌گمرکات اجرایی ابلاغ کرد. هدف اصلی از این‌اقدام که با اطلاع ثانوی هم ادامه خواهد داشت «تامین نیاز داخلی» است. با این‌وجود برخی از فعالین صنعت ممنوعیت صادرات را اقدامی کافی برای تامین نیاز داخل و جلوگیری از رشد قیمت‌ها نمی‌دانند و معتقد به‌سهل‌گیری در واردات کالا هستند.

سعید تاجیک رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران دراین‌باره می‌گوید: قواعد حاکم بر ثبت سفارش‌ها در شرایط جنگی و پسا جنگ باید منطبق با شرایط کشور مورد بازنگری قرار گیرد.

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

سعید تاجیک

محمود خاقانی *-

رژیم حاکم در اماراتمتحدهعربی اعلام کرده که از روز اول ماه می ۲۰۲۶میلادی به‌طور رسمی از سازمان

تولیدکنندگان و صادرکنندگان نفت اوپک و نیز همکاری‌های اوپک با غیروپک یعنی اوپک‌پلاس خارج می‌شود. رژیم حاکم در امارات که روابط نزدیکی با رژیم صهیونیستی حاکم در سرزمین‌های اشغالی فلسطین دارد مدعی است این تصمیم را براساس برنامه‌های آتی صنعت نفت امارات اتخاذ کرده اما کارشناسان اقتصاد انرژی می‌گویند این‌تصمیم را رژیم صهیونیستی اسرائیل برای رژیم حاکم دست‌نشانده در امارات گرفته زیرا بدین‌وسيله اسرائیل تلاش می‌کند که درمیان کشورهای عربی منطقه شکاف ایجاد کند و جلوی هرگونه همکاری احتمالی آتی بین آنها و ایران را نیز بگیرد.

اوپک قبلا بی‌فایده شده بود؟

سال‌ها پیش این‌نظریه مطرح شد که سازمان اوپک به‌دلیل اختلافات داخلی و کم‌رنگ‌شدن نقش ایران درحال ضعف و ناتوانی است و دیگر در بازار جهانی نفت نقش عمده ای ایفا نمی‌کند. پس از ریاست ایران دراوپک، سایر اعضای موسس به‌ترتیب عراق، کویت، عربستان و ونزوئلا به‌عنوان مدیرکل‌های اوپک انتخاب شدند اما با پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ و پس از آن جنگ تحمیلی صدام‌حسین با حمایت قدرت‌های شرق و غرب آن دوران و رژیم‌های دست‌نشانده آنها در کشورهای عضو اوپک همه چیز تغییر کرد. درست زمانی که نوبت ایران بود تا به‌عنوان اوپک‌کلی این‌سازمان انتخاب شود سایر اعضای اوپک با ریاست ایران مخالفت کردند. بنابراین فقط در دوره نخست تأسیس اوپک کرسی دبیر کل این‌سازمان را ایران برعهده داشت.

پژوهشگران حوزه نفت و انرژی متفق‌القول بر این‌بودند که نقش سیاست و بازی‌های سیاسی در اوپک از زمان پیروزی انقلاب اسلامی پررنگ‌تر شد. بنابراین تصمیم اخیر رژیم اماراتمتحدهعربی برای خروج از اوپک یک‌تصمیم سیاسی است. مخالفانی از جنس دلوایسان منطقه مشهور است که انقلاب اسلامی موجب شوک دوم قیمت نفت در بازارهای جهانی در سال ۱۹۷۳ میلادی شد. بنابراین سازمان اوپک که قرار بود سازمانی اقتصادی باشد به‌گونه‌ای دیگر کارش را ادامه داد. از همان زمان کسانی در منطقه دلوایس بودند که جمهوری اسلامی ایران پایدار بماند که تا امروز

گزارش ۲

رویترز- در پی تصمیم اماراتمتحدهعربی برای خروج

از اوپک در اول ماه مه نمایندگان و تحلیلگران اوپک‌پلاس گفتند که این گروه بخشی از قدرت خود را بر بازار نفت از دست خواهند داد اما بقیه اعضای آن احتمالا بههمکاری ادامه خواهند داد و به‌همراهی در مورد سیاست عرضه نفت پایند می‌مانند. به‌گزارش ایسنا، اماراتمتحدهعربی که چهارمین تولیدکننده بزرگ در سازمان کشورهای صادرکننده نفت اوپک است روز سه‌شنبه اعلام کرد پس از نزدیک به ۶سال عضویت از این گروه خارج خواهد شد. این‌امر ابوظهبی را از اهداف تولید نفت اعمال شده توسط اوپک و متحدانش برای متعادل کردن عرضه‌ومتقاضا آزاد خواهد کرد.

پنج‌منبع آگاه در اوپک‌پلاس که به‌دلیل عدم اجازه صحبت با مطبوعات نتخواستند نامشان فاش شود، گفتند: خروج اماراتمتحدهعربی یک‌شوک بود. چهارنفر از این پنج‌منبع گفتند که این خروج تلاش‌های اوپک‌پلاس برای متعادل کردن بازار از طریق محدودیت عرضه را پیچیده می‌کند زیرا این گروه کنترل کمتری بر تولید جهانی خواهد داشت.

اماراتمتحدهعربی به‌بزرگ‌ترین تولیدکننده نفتی تبدیل خواهد شد که از اوپک خارج می‌شود و این‌ضربه سنگینی به‌این سازمان و رهبر بافعل آن عربستان سعودی خواهد بود. ابوظهبی پیش از تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی به‌ایران که این کشور و دیگر تولیدکنندگان خلیج فارس را به‌محدودکردن صادرات و تعطیلی بخشی از تولید منجمر کرد حدود ۷۴میلیون‌بشکه در روز معادل حدود ۳درصد از عرضه نفت خام جهان را تولید می‌کرد. اماراتمتحدهعربی پس‌از خروج از اوپک به‌همچ تولیدکنندگان مستقل نفت مانند آمریکا و برزیل که به‌دلخواه خود نفت تولید می‌کنند پیوسته. در حال حاضر به‌دلیل محدود شدن کشتیرانی از طریق تنگه هرمز اماراتمتحدهعربی کار زیادی

اعراب

اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۷۴ و پیروزی انقلاب اسلامی در سال۱۹۷۹میلادی شروع جنگ رمضان و بسته‌شدن تنگه هرمز از ۹فرسندماه۱۴۰۴ تاکنون شدیدترین و جدی‌ترین بحران انرژی را به‌کشورهای مختلف در جهان تحمیل کرده است. درحال حاضر تولید نفت و صادرات نفت و گاز از منطقه به‌بازارهای جهانی حتی درصورت پایان جنگ رمضان با بحرانی دامنه‌دار روبه‌رو خواهد بود و به‌نظر هم نمی‌رسد در شرایط فعلی تعامل گسترده‌ای میان تولیدکنندگان و صادرکنندگان نفت با مصرف‌کنندگان برقرار شود. درنتیجه راهکار اصلی که برای ایران باقی می‌ماند پیگیری نظریه است که که رییس‌دولت‌یازدهم در اجلاس سال ۲۰۱۴ میلادی داووس اعلام کرد؛ یعنی تعامل تولیدکنندگان و مصرف‌

«جهان صنعت» موج گسترده تعدیل نیرو در کشور را بررسی کرد

بازار کار در وضعیت قرمز

پویا اصل باغ - ترکش های جنگ اخیر همچنان بر پیکر تحریف جامعه ایران فرود می آید؛ بی تفاوتی به سن و موقعیت، گاه پیرها را هدف می گیرند و گاه جوانان را در چهل روز گذشته پرتابه های جنگ زیرساخت های حیاتی، کارخانجات، شرکتها و ادارات را به طور مستقیم و غیرمستقیم در هم کوبیده اند. رویدادی که موج تازه ای از تعدیل نیرو و بیکاری گسترده را در سراسر کشور به راه انداخته است. آژیر قرمز بازار کار به صدا درآمده و بحران های معیشتی، قطعی های پی در پی اینترنت و رکود اقتصادی دامنه این بحران را هر روز گسترده تر می کند. براساس داده های پلتفرم کاریابی «جاب‌پوین» در تاریخ پنجم اردیبهشت ۱۴۰۵، بیش از ۳۸ هزار رزومه ۵۰ درصدی نسبت به بیشترین میزان ارسال رزومه پیشین را نشان می دهد. در همین حال آگهی های استعلامی منتشر شده نسبت به مدت مشابه سال گذشته با کاهش قابل توجهی روبرو بوده اند. مجموع این وقایع، تصویری روشن از بحران نگران کننده به نمایش می کشد. بازار کار کشور در وضعیت قرمز قرار دارد؛ موضوعی که معیشت میلیون ها نفر را تهدید می کند.

بیکاری در دل اقتصاد جنگ زده

براساس مشاهدات میدانی «جهان صنعت»، این روزها بیش از آنکه ادارات و شرکتها از زحدمقتضیان کار بر باشند، صحنه های ادارات کار و سازمان تامین اجتماعی برای آغاز روند بیمه بیکاری شلوغ است. در مقابل، بسیاری از آگهی های استعلامی همچنان برای سال جدید به روز رسانی نشده اند و این موضوع بیکاران را با بحرانی مضاعف روبرو کرده است. افزون بر این، آن دسته از نیروهایی که هنوز در شغل خود باقی مانده اند نیز حال روز چندان بهتری ندارند. پرداخت بسیاری از کارمندان و کارگران با آغاز جنگ یا نیمه کاره مانده یا تاکنون انجام نشده است و همین ناخبرها، بحران معیشتی را بیش از پیش عمیق و فرساینده کرده است.

روایت درمهند کارگر

احمد نام مستعار یکی از کارگرانی است که در کارخانه ای در غرب کشور کار می کند و واحدی که احمد در آن کار می کند متعلق به بخش خصوصی است. به گفته او جنگ اخیر دست کارفرمایان را برای تعدیل نیرو باز کرده و او می گوید: واقعیت این است که این مجتمع در گذشته دولتی بود. حدود ۱۵ پانزده تا ۲۰ سال پیش آن را به بخش خصوصی واگذار کردند تا زمانی که دولتی بود، کارگران از امتیازات خوبی برخوردار بودند اما از زمان واگذاری، رفتمت رفاه شروع به حذف آن مزایا کردند و می فرمایند: در حال حاضر حقوق هایمان را با یک ماه تاخیر و موقه پرداخت می کنند. سال گذشته پس از اعتراض و تجمعات محدودی که شکل اعلام کرده اند، طبقه بندی مشاغل را برای کل کارخانه اجرا کردند که باعث شد حقوق ها کمی بهتر شود اما این اوضاع

توفان در دل بحران
وضعیت کنونی بازار کار کشور نشان دهنده یک بحران عمیق و گسترده است که می تواند عواقب درازمدت و جدی برای جامعه به همراه داشته باشد. موج گسترده ای از تعدیل نیروی کار، ناشی از چالش های اقتصادی و اجتماعی که این روزها جامعه را تحت فشار قرار داده در حال شکل گیری است. این وضعیت نه تنها به بیکاری افراد منجر می شود بلکه بر کیفیت زندگی خانواده ها، وضعیت روانی کارگران و آینده اقتصادی کشور تأثیر می گذارد. در همین راستا یکی از عوامل مهمی که در بروز این بحران مؤثر است، شرایط اقتصادی نامساعد و فرآیند است. مشکلاتی چون کمبود مواد اولیه، رکود بازار و جنگ های گوناگون، از جمله عوامل ساختاری هستند که به نابودی مشاغل و کاهش ظرفیت تولید منجر شده اند. این بحران نه تنها افراد را از نظر مالی تحت فشار قرار داده بلکه به طور گسترده اعتماد کارگران به آینده شغلی خود را نیز از بین می برد. بیکاری ناشی از این تعدیل ها تأثیر مستقیمی بر معیشت کارگران خواهد داشت. بسیاری از خانواده ها با چالش های اقتصادی مواجه خواهند شد که می تواند منجر به افزایش فقر و نابرابری اجتماعی گردد. این موضوع به ویژه در جامع شهری و مناطق حاشیایی با آسیب بیشتری همراه است، جایی که افراد عموماً بیشتر از یک منبع درآمد وابسته هستند.

فارس خیر داده است. به گفته وی حدوداً ۱۸ کارگر در شرکت «آوند پودر» و همچنین حدود ۱۱۴ کارگر شاغل در شرکت «پوششگران معادن مکتون پارسین» با اتمام قرارداد کار از کار بیکار شده اند. همچنین ۱۵ کارگر در شرکت «زنگین سنگ» و ۱۹ کارگر دیگر شاغل در شرکت «سنگین رنگ» شغل خود را از دست داده و بیکار شده اند.

او با بیان اینکه علاوه بر این واحدهای شاخص، معادن و سنگ کوبی های مرتبط نیز با کاهش نیرو مواجه بوده اند در ادامه سخنانش خود گفت: موج تعدیل نیروی کار در نی ریز و بختگان باعث افزایش محسوس پرونده های کاری برای دریافت مقرری بیمه بیکاری شده است.

رییس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی نی ریز و همچنین درباره علت تعدیل نیروی کار در این شهرستان افزود: این تعدیل ها عمدتاً به خاطر مشکلات فروش و نبود بازار صادرات اتفاق افتاده است. در برخی موارد عملاً بازار صادرات نداشته اند و همین باعث شده کارفرما برای کاهش هزینه ها اقدام به تعدیل نیرو کرده است.

همچنین به نقل از یک منبع کاری در شهرستان «نی ریز» نیز گفته شده حدوداً ۹۰۰ کارگر شاغل تحت مسوولیت یک شرکت معدنی که در زمینه تولید انواع سنگ مرمریت و کرومیت فعالیت دارند به دلیل مشکلات فروش (عبثت شرکت های خریدار خارجی) از کار بیکار شده اند.

اتفاق افتاده است. گفته می شود تعداد افرادی که در شرایط فعلی شغل خود را از دست داده اند به دستکم ۲ هزار نفر می رسد.

به گفته منابع کاری در شهر رشت؛ حدوداً ۳۹۰ کارگر در شرکت «پینک» و همچنین حدود ۵۰۰ کارگر شاغل در شرکت «پایا مدرن» با اتمام قرارداد کار بیکار شده اند. همچنین ۱۹۰ کارگر در شرکت «گیل آرا» و ۵۵ کارگر مرغداری پیمان، شغل خود را از دست داده اند.

او با بیان اینکه علاوه بر این واحدهای شاخص، معادن و سنگ کوبی های مرتبط نیز با کاهش نیرو مواجه بوده اند در ادامه سخنانش خود گفت: موج تعدیل نیروی کار در نی ریز و بختگان باعث افزایش محسوس پرونده های کاری برای دریافت مقرری بیمه بیکاری شده است.

رییس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی نی ریز و همچنین درباره علت تعدیل نیروی کار در این شهرستان افزود: این تعدیل ها عمدتاً به خاطر مشکلات فروش و نبود بازار صادرات اتفاق افتاده است. در برخی موارد عملاً بازار صادرات نداشته اند و همین باعث شده کارفرما برای کاهش هزینه ها اقدام به تعدیل نیرو کرده است.

همچنین به نقل از یک منبع کاری در شهرستان «نی ریز» نیز گفته شده حدوداً ۹۰۰ کارگر شاغل تحت مسوولیت یک شرکت معدنی که در زمینه تولید انواع سنگ مرمریت و کرومیت فعالیت دارند به دلیل مشکلات فروش (عبثت شرکت های خریدار خارجی) از کار بیکار شده اند.

تورمی، دستمزد اصلاً پاسخگویی هزینه ها نیست. پاداشی که به ما می دهند آن قدر ناچیز است که حتی نمی توان ناشی را پاداش گذاشت. پاداش از یک سال نمی پیش تاکنون هیچ افزایشی نداشته و همان حدود یک میلیون تومان مانده است.

مساله این است که قبل از جنگ اگر اعتراضی می کردیم با خواسته ای داشتیم حتی اگر به خواسته مان نمی رسیدیم، حداقل ما ما برخورد قهری نمی کردند. اما پس از آغاز جنگ به خصوص بعد از این جنگ اخیر شرایط تغییر کرد چون بعضی کارخانه ها آسیب دیدند که در شرایط فعلی کشور اقدام به تعدیل نیرو در شهرستان رشت کرده اند به اذنه کار اعلام شده است

افزود: علاوه بر واحدهای که نام برده شد، تعدادی دیگر از واحدهای تولیدی همانند شرکت «اروگر رشت» و «لاستیک بایران گیلان» هستند که آمار کارگران تعدیلی آنها به مراتب کمتر و به ترتیب ۱۰ و ۱۱ نفر است. این فعال کاری با بیان اینکه علت این تعدیل ها، مشکلات ناشی از کمبود مواد اولیه و کمبود منابع مالی به دلیل کاهش فروش است و اکثر کارفرمایان ناچاراً برای کاهش هزینه تولید نیرو می کنند افزود: اکثر کارگران تعدیلی برای دریافت مقرری بیمه بیکاری، به اداره کار شکایت کرده و پرونده های آنها در نوبت رسیدگی می شود.

موج تعدیل نیرو در رشت
براساس گزارشات، از یکی دو ماه پیش روند تعدیل نیرو در برخی واحدهای تولیدی و صنعتی رشت کُند شده است. منابع آگاه در رشت به ایلا اعلام کرده اند که این تعدیل ها منحصراً به یک واحد خاص نبوده و در واحدهای مختلف تولیدی و صنعتی و حتی خدماتی

به خیابان قائم مقام رساندم و بعد هم پیاده تا دفترمان در خیابان نجات‌اللهی رفتم. آن روز هیچ کس مسافری سوار نمی کرد؛ خودروهای اینترنت‌ای هم در خواست سفرم را قبول نکردند و تا خود اداره را پیاده می‌بودیم.

هر روز بجز چهلم مدرم و روز اول سال جدید که به سر خاک او رفتم، بقیه روزهای جنگ را در کنار همکارانم بودم. با وجود شرایط روحی سختی که داشتم، با امید به اینکه بتوانم به کسی کمک کنم سر کار حاضر می‌شدم.

در تمام آن لحظه‌ها که بعضی بچه‌ها به‌خاطر از دست دادن مادرشان در جنگ غصه می‌خوردند، کنارشان بودم و خیلی خوب حالشان را درک می‌کردم و پایه‌پاشان غصه می‌خوردم اما خودم را کنترل می‌کردم که گریه نکنم تا مبادا غمشان بیشتر شود و گریه‌هایم برای وقتی بود که بعد از چندین ساعت از ماموریتی برمی‌گشتم. از حضور ماه اعضای تیم‌های سحر هلال‌احمر، پناه روز، از فوت مادر نازنین گذشته بودم با وجود تالمات روحی، در همان روز اول به جمع دیگر املاگران پیوست تا غم از دست دادن آغوش گرم مادر را با آنها غم‌پریش به کودکان جنگ‌زده تسکین دهم.

او به خبر نازنین می‌گوید: «حدود ۱۶ سال است که به‌صورت داوطلبانه با جمعیت هلال‌احمر همکاری می‌کنم؛ در جنگ ۱۲ روزه هم در کنار دیگر املاگران حضور داشتم».

جنگ که شروع شد، تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم
«من به لحاظ روحی خیلی آدم حساسی هستم و اصلاً در خودم نمی‌دیدم که در چنین مواقعی مثل روزهای جنگ، در آن صحنه‌های سخت باشم و کاری انجام بدهم. خیلی خوشحالم که عضوی از جمعیت هلال‌احمر هستم و توانستم در ایام جنگ در کنار همکارانم کنار مردم باشم. پدر و مادرم همواره مشوق راهی بودنم در انتخاب کردم».

با بغض در حالی که دلنگ و بی‌قرار مادر است، ادامه می‌دهد: «جنگ که شروع شد، من در سخت‌ترین شرایط زندگی‌ام قرار داشتم؛ تک‌فروزمند و تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم. او همه دنیای من بود و تا قبل از شروع جنگ اصلاً نمی‌توانستم به‌خاطر شرایط روحی بدی که داشتم سر کار بروم. از دست دادن مادرم برایم غیرقابل باور بود و هیچ‌چیز نمی‌توانست با غم نبودنش کنار بیایم. اما جنگ که شروع شد، در همان روز اول، ۹ شنبه ۹ اسفندماه به سختی خودم را

تورمی، دستمزد اصلاً پاسخگویی هزینه ها نیست. پاداشی که به ما می دهند آن قدر ناچیز است که حتی نمی توان ناشی را پاداش گذاشت. پاداش از یک سال نمی پیش تاکنون هیچ افزایشی نداشته و همان حدود یک میلیون تومان مانده است.

مساله این است که قبل از جنگ اگر اعتراضی می کردیم با خواسته ای داشتیم حتی اگر به خواسته مان نمی رسیدیم، حداقل ما ما برخورد قهری نمی کردند. اما پس از آغاز جنگ به خصوص بعد از این جنگ اخیر شرایط تغییر کرد چون بعضی کارخانه ها آسیب دیدند که در شرایط فعلی کشور اقدام به تعدیل نیرو در شهرستان رشت کرده اند به اذنه کار اعلام شده است

افزود: علاوه بر واحدهای که نام برده شد، تعدادی دیگر از واحدهای تولیدی همانند شرکت «اروگر رشت» و «لاستیک بایران گیلان» هستند که آمار کارگران تعدیلی آنها به مراتب کمتر و به ترتیب ۱۰ و ۱۱ نفر است. این فعال کاری با بیان اینکه علت این تعدیل ها، مشکلات ناشی از کمبود مواد اولیه و کمبود منابع مالی به دلیل کاهش فروش است و اکثر کارفرمایان ناچاراً برای کاهش هزینه تولید نیرو می کنند افزود: اکثر کارگران تعدیلی برای دریافت مقرری بیمه بیکاری، به اداره کار شکایت کرده و پرونده های آنها در نوبت رسیدگی می شود.

موج تعدیل نیرو در رشت
براساس گزارشات، از یکی دو ماه پیش روند تعدیل نیرو در برخی واحدهای تولیدی و صنعتی رشت کُند شده است. منابع آگاه در رشت به ایلا اعلام کرده اند که این تعدیل ها منحصراً به یک واحد خاص نبوده و در واحدهای مختلف تولیدی و صنعتی و حتی خدماتی

به خیابان قائم مقام رساندم و بعد هم پیاده تا دفترمان در خیابان نجات‌اللهی رفتم. آن روز هیچ کس مسافری سوار نمی کرد؛ خودروهای اینترنت‌ای هم در خواست سفرم را قبول نکردند و تا خود اداره را پیاده می‌بودیم.

هر روز بجز چهلم مدرم و روز اول سال جدید که به سر خاک او رفتم، بقیه روزهای جنگ را در کنار همکارانم بودم. با وجود شرایط روحی سختی که داشتم، با امید به اینکه بتوانم به کسی کمک کنم سر کار حاضر می‌شدم.

در تمام آن لحظه‌ها که بعضی بچه‌ها به‌خاطر از دست دادن مادرشان در جنگ غصه می‌خوردند، کنارشان بودم و خیلی خوب حالشان را درک می‌کردم و پایه‌پاشان غصه می‌خوردم اما خودم را کنترل می‌کردم که گریه نکنم تا مبادا غمشان بیشتر شود و گریه‌هایم برای وقتی بود که بعد از چندین ساعت از ماموریتی برمی‌گشتم. از حضور ماه اعضای تیم‌های سحر هلال‌احمر، پناه روز، از فوت مادر نازنین گذشته بودم با وجود تالمات روحی، در همان روز اول به جمع دیگر املاگران پیوست تا غم از دست دادن آغوش گرم مادر را با آنها غم‌پریش به کودکان جنگ‌زده تسکین دهم.

او به خبر نازنین می‌گوید: «حدود ۱۶ سال است که به‌صورت داوطلبانه با جمعیت هلال‌احمر همکاری می‌کنم؛ در جنگ ۱۲ روزه هم در کنار دیگر املاگران حضور داشتم».

جنگ که شروع شد، تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم
«من به لحاظ روحی خیلی آدم حساسی هستم و اصلاً در خودم نمی‌دیدم که در چنین مواقعی مثل روزهای جنگ، در آن صحنه‌های سخت باشم و کاری انجام بدهم. خیلی خوشحالم که عضوی از جمعیت هلال‌احمر هستم و توانستم در ایام جنگ در کنار همکارانم کنار مردم باشم. پدر و مادرم همواره مشوق راهی بودنم در انتخاب کردم».

با بغض در حالی که دلنگ و بی‌قرار مادر است، ادامه می‌دهد: «جنگ که شروع شد، من در سخت‌ترین شرایط زندگی‌ام قرار داشتم؛ تک‌فروزمند و تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم. او همه دنیای من بود و تا قبل از شروع جنگ اصلاً نمی‌توانستم به‌خاطر شرایط روحی بدی که داشتم سر کار بروم. از دست دادن مادرم برایم غیرقابل باور بود و هیچ‌چیز نمی‌توانست با غم نبودنش کنار بیایم. اما جنگ که شروع شد، در همان روز اول، ۹ شنبه ۹ اسفندماه به سختی خودم را

انعکاس

جنگ زندگی همه مردم کشور را به نوعی تحت تأثیر قرار داد. خیلی‌ها عزیزان خود را از دست دادند و داغدار شدند. خیلی‌ها خانه‌خراب شدند و سرپناهی را که با سال‌ها تلاش و سختی فراهم کرده بودند، در عرض چند ثانیه جلوی چشمشان آوار شد و آواره شدند. آنهایی هم که نه عزیزانی از دست داده‌اند و نه خانه‌شان آسیب دیده است، علاوه بر اضطرابی که از جنگ دارند، غم‌خوار هموطنانی شدند که خود را عضوی از آنها می‌دانند. با وجود همه اتفاقات و مشکلات، این املاگران هلال‌احمر، آتش نشانشان و عوامل اورژانس بودند که در کمترین زمان پس از هر بمباران خود را به آسیب‌دیدگان می‌رسانند.

نازنین توکلی فردی یکی از اعضای تیم‌های سحر جمعیت هلال‌احمر است که در تمام روزهای جنگ ایستادگی می‌کند و حمایت روانی از جنگ‌زده‌ها، در کنار دیگر املاگران هلال‌احمر، در نقاط آسیب‌دیده حاضر بوده است. جنگ اخیر که شروع شد، تنها چند روز از فوت مادر نازنین گذشته بودم با وجود تالمات روحی، در همان روز اول به جمع دیگر املاگران پیوست تا غم از دست دادن آغوش گرم مادر را با آنها غم‌پریش به کودکان جنگ‌زده تسکین دهم.

او به خبر نازنین می‌گوید: «حدود ۱۶ سال است که به‌صورت داوطلبانه با جمعیت هلال‌احمر همکاری می‌کنم؛ در جنگ ۱۲ روزه هم در کنار دیگر املاگران حضور داشتم».

جنگ که شروع شد، تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم
«من به لحاظ روحی خیلی آدم حساسی هستم و اصلاً در خودم نمی‌دیدم که در چنین مواقعی مثل روزهای جنگ، در آن صحنه‌های سخت باشم و کاری انجام بدهم. خیلی خوشحالم که عضوی از جمعیت هلال‌احمر هستم و توانستم در ایام جنگ در کنار همکارانم کنار مردم باشم. پدر و مادرم همواره مشوق راهی بودنم در انتخاب کردم».

با بغض در حالی که دلنگ و بی‌قرار مادر است، ادامه می‌دهد: «جنگ که شروع شد، من در سخت‌ترین شرایط زندگی‌ام قرار داشتم؛ تک‌فروزمند و تازه ۲۰ روز بود که مادرم را از دست داده بودم. او همه دنیای من بود و تا قبل از شروع جنگ اصلاً نمی‌توانستم به‌خاطر شرایط روحی بدی که داشتم سر کار بروم. از دست دادن مادرم برایم غیرقابل باور بود و هیچ‌چیز نمی‌توانست با غم نبودنش کنار بیایم. اما جنگ که شروع شد، در همان روز اول، ۹ شنبه ۹ اسفندماه به سختی خودم را

نگاه

نقش اقتصاد دورانی در تحول صنعت آرایشی و بهداشتی

فرکل مظاهری؛ «صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی به دلیل ماهیت مصرف روزانه و وابستگی به بسته‌بندی‌های پلاستیکی، سهم قابل توجهی در تولید پسماند دارد. در چنین شرایطی «اقتصاد دورانی» به‌عنوان رویکردی نوین در توسعه پایدار می‌تواند الگویی کارآمد برای اصلاح الگوی تولید و مصرف در این صنعت ارائه دهد. این یادداشت می‌کوشد ضمن تبیین مفهوم اقتصاد دورانی، ظرفیت‌ها و الزامات پیاده‌سازی آن در صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی را بررسی کند.

اقتصاد دورانی؛ گذار از الگوی خطی

افزایش جمعیت جهان، تقاضای در حال افزایش مواد خام، کاهش عرضه مواد اولیه و محدود کردن وابستگی به کشورهای دیگر می‌توانند انگیزه‌های بزرگی برای اهمیت دادن به اقتصاد دورانی باشند. استخراج و استفاده از مواد اولیه زیادی بر محیط‌زیست، مصرف انرژی و انتشار گازهای گلخانه‌ای دارد. اقتصاد دورانی، مدلی اقتصادی بر پایه کاهش مصرف منابع اولیه، استفاده مجدد، بازیافت و بازطراحی محصولات استوار است. این الگو در نقطه مقابل اقتصاد خطی قرار می‌گیرد؛ اقتصادی که در چرخه استخراج منابع، تولید، مصرف و دورریز بنا شده است. در اقتصاد دورانی هدف آن است که ارزش مواد اولیه و محصولات تا حد امکان در چرخه تولید حفظ شده و ضایعات به حداقل برسد. مهم‌ترین اصول این رویکرد می‌تواند به کاهش مصرف مواد خام، افزایش طول عمر محصولات، طراحی بسته‌بندی‌های قابل بازیافت، استفاده از منابع تجدیدپذیر و مدیریت پسماند اشاره کرد. این اصول در بسیاری از صنایع به‌عنوان راهبردی برای کاهش هزینه‌های بلندمدت و افزایش بهره‌وری منابع مطرح شده‌اند و صنعت آرایشی و بهداشتی نیز از این قاعده مستثنای نیست.

چالش‌های زیست‌محیطی صنعت آرایشی و بهداشتی

صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی با مجموعه‌ای از چالش‌های زیست‌محیطی مواجه است که عمدتاً به سه حوزه اصلی بازمی‌گردد: بسته‌بندی، ترکیبات شیمیایی و مصرف منابع طبیعی. بسته‌بندی این گروه از محصولات اغلب از پلاستیک‌های چندلایه و غیرقابل بازیافت تهیه می‌شود که پس از مصرف در مدت کوتاه وارد چرخه زباله می‌شوند. این مساله سهم قابل توجهی در افزایش پسماندهای پلاستیکی شهری دارد. از سوی دیگر وجود برخی ترکیبات شیمیایی در محصولات بهداشتی می‌تواند برای اکوسیستم‌های خطرآفرین بوده و ورود سباب آنها به محیط‌زیست، موجب آلودگی منابع آب و آسیب به حیات آبرزیان می‌شود. همچنین بهره‌برداری گسترده از منابع طبیعی مانند روغن‌های گیاهی خاص یا مواد معدنی، فشار مضاعفی بر اکوسیستم‌ها وارد می‌کند. براساس برآوردهای زیست‌محیطی، بخش قابل توجهی از زباله‌های پلاستیکی تولیدشده در شهرها به بسته‌بندی محصولات مصرفی از جمله محصولات آرایشی و بهداشتی مربوط می‌شود؛ بسته‌بندی‌هایی که عمدتاً یکبار مصرف بوده و به ندرت وارد چرخه بازیافت می‌شوند.

نقش اقتصاد دورانی در تحول این صنعت

اقتصاد دورانی می‌تواند از مسیرهای مختلف در صنعت آرایشی و بهداشتی اجرایی شود. نخستین گام در این مسیر، بازیگری در طراحی بسته‌بندی است. استفاده از مواد قابل بازیافت یا زیست‌تجزیه‌پذیر، طراحی ظروف قابل شارژ و تغییر حجم و وزن بسته‌بندی از جمله اقداماتی است که می‌تواند مصرف مواد خام را کاهش دهد.

گام دوم، اصلاح الگوی استفاده از مواد اولیه است. استفاده از ترکیبات طبیعی تجدیدپذیر و به‌کارگیری مواد بازیافتی در تولید بطری‌ها و تیوپ‌ها می‌تواند وابستگی به منابع اولیه را کاهش دهد. در این چارچوب، استفاده از پسماندهای کشاورزی برای تولید مواد اولیه آرایشی نیز به‌عنوان نمونه‌ای از ارتباط اقتصاد دورانی با زیست‌فناوری مطرح است.

گام سوم، مدیریت یکپارچه چرخه عمر محصول است. در این رویکرد، محصول از مرحله طراحی تا مصرف و حتی پس از مصرف مورد توجه قرار می‌گیرد. ایجاد سیستم‌های جمع‌آوری ظروف مصرف‌شده و بازیگردانی آنها به چرخه تولید، نمونه‌ای از تحقق این رویکرد در صنعت آرایشی و بهداشتی است. این اقدام نه‌تنها موجب کاهش حجم زباله می‌شود بلکه هزینه‌های تامین مواد اولیه را نیز در بلندمدت کاهش می‌دهد.

پیامدهای اقتصادی اجرای اقتصاد دورانی

اجرای اصول اقتصاد دورانی در صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی صرفاً یک اقدام زیست‌محیطی نیست بلکه پیامدهای اقتصادی قابل توجهی نیز به همراه دارد. کاهش مصرف مواد اولیه، کاهش هزینه‌های دفع پسماند و افزایش بهره‌وری خطوط تولید از جمله مزایای اقتصادی این رویکرد است. همچنین برندهایی که به سمت تولید پایدار حرکت می‌کنند، معمولاً از اعتماد وفاداری بیشتری در میان مصرف‌کنندگان برخوردار می‌شوند. تحقیقات بازار نشان می‌دهد که گرایش مصرف‌کنندگان به سمت محصولات دوستدار محیط‌زیست در حال افزایش است و این موضوع می‌تواند به مزیت رقابتی برای تولیدکنندگان تبدیل شود. در چنین فضایی اقتصاد دورانی نه‌تنها یک ضرورت زیست‌محیطی بلکه فرصت اقتصادی برای صنعت آرایشی و بهداشتی به شمار می‌رود.

الزامات سیاستی و نهادی

تحقق اقتصاد دورانی در این صنعت نیازمند همراهی سیاستگذاران و نهادهای تنظیم‌گر است. تدوین استانداردهای زیست‌محیطی برای بسته‌بندی، تشویق تولیدکنندگان به استفاده از مواد بازیافتی و اعمال مشوق‌های مالیاتی برای شرکت‌های پایدار از جمله ابزارهایی است که می‌تواند این گذار را تسهیل کند. در عین حال، فرهنگ‌سازی در میان مصرف‌کنندگان نیز اهمیت ویژه‌ای دارد زیرا بازگشت بسته‌بندی‌ها و مشارکت در چرخه بازیافت، بدون همراهی جامعه امکان‌پذیر نخواهد بود.

در نهایت اقتصاد دورانی می‌تواند نقطه‌عطفی در مسیر پایداری صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی باشد. با توجه به مصرف گسترده این محصولات در زندگی روزمره، اجرای این الگو نه‌تنها به کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی کمک می‌کند بلکه به پایداری اقتصادی و اجتماعی نیز می‌انجامد. این رویکرد با کاهش وابستگی به منابع طبیعی، افزایش بهره‌وری و تقویت اعتماد مصرف‌کنندگان، افق جدیدی پیش‌روی این صنعت می‌گشاید. تحقق این هدف مستلزم همکاری همزمان تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و سیاستگذاران است؛ همکاری‌ای که می‌تواند زمینه‌ساز گذار از اقتصاد خطی به اقتصادی پایدار و دورانی در صنعت محصولات آرایشی و بهداشتی باشد.

* کارشناس بهداشتی و آرایشی

خبر

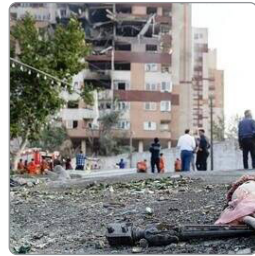
جزئیات اسکان موقت خانواده‌های آسیب‌دیده

مهر - شهردار تهران گفت که روند اسکان موقت خانوارهای آسیب‌دیده با استفاده از ظرفیت پیمانکاران و شهرداری آغاز شده و برای تعیین تکلیف همه خانواده‌ها بازه زمانی دو هفته‌ای در نظر گرفته شده است. علیرضا زاکانی در یک برنامه تلویزیونی از آغاز اجرای طرح‌های اسکان موقت برای خانوارهای آسیب‌دیده در جنگ خبر داد و اعلام کرد که بخشی از این فرآیند توسط پیمانکاران و بخشی دیگر از طریق ظرفیت‌های شهرداری تامین می‌شود و یک بازه دو هفته‌ای برای تعیین تکلیف همه خانواده‌ها در نظر گرفته شده است.

شهردار تهران با اشاره به روند تامین اسکان موقت برای خانواده‌هایی که منازل آنها آسیب‌دیده‌گفت: این فرآیند از طریق چند مدل در حال انجام است. یکی از این مدل‌ها مبتنی بر فعالیت پیمانکارانی است که مسوولیت ساخت واحدهای آسیب‌دیده را برعهده دارند. این پیمانکاران موظف شده‌اند برای ساکنان این واحدها خانه‌های اجارهای تهیه کنند که این اقدام تحت نظارت مدیریت شهری انجام می‌شود.

وی ادامه داد: در کنار این مدل، بخشی از تامین اسکان نیز از طریق مجموعه شهرداری صورت می‌گیرد و در همین راستا منطقه ۴ به‌عنوان یکی از مناطق پیشرو، اجرای این طرح را کرده است. زاکانی با تأکید بر ضرورت تسریع در رسیدگی به وضعیت آسیب‌دیدگان افزود: یک بازه زمانی دو هفته‌ای تعیین شده و هدف این است که در این مدت وضعیت تمامی خانواده‌ها مشخص و تعیین تکلیف شود.

شهردار تهران همچنین در بخش دیگری از سخنان خود به موضوعات دیگر شهری از جمله برنامه‌ریزی‌ها و هماهنگی‌های انجام‌شده در حوزه‌های مختلف اشاره کرد.

JS NEWS
جهان صنعت را در فضای مجازی دنبال کنید

jsnews
jsnewsir
jsnewsir
jsnewsir
jsnewsir

معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
موفقیت در مذاکرات تجاری
بازاریابی و فروش
حل مشکلات قراردادهای تجاری
مشاوره در زمینه‌های مالیاتی

موانع صادرات و واردات
برندهای حقوقی
مشکلات تامین سرمایه
تهیه بیژنس پلن
خدمات مشاوره مالی و مالیاتی
مشاوره در زمینه‌های مالیاتی

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۸۸۶۱۰۱۹-۲۱

جهان صنعت
قابل توجه فعالان اقتصادی

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولیدی آماده ارائه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کلا و خدمات در حوزه های زیر است:

موانع صادرات و واردات
برندهای حقوقی
مشکلات تامین سرمایه
تهیه بیژنس پلن
خدمات مشاوره مالی و مالیاتی
مشاوره در زمینه‌های مالیاتی

معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
موفقیت در مذاکرات تجاری
بازاریابی و فروش
حل مشکلات قراردادهای تجاری
مشاوره در زمینه‌های مالیاتی

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۸۸۶۱۰۱۹-۲۱